

ULUS ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ
KARAKIŞLA ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ BÜNYESİNDE
ORMAN-HALK-ORMANCILIK ETKİLEŞİMLERİ

Mustafa GÜRLER

Bartın Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Orman Mühendisliği Anabilim Dalında
Yüksek Lisans Tezi
Olarak Hazırlanmıştır

BARTIN
Eylül 2010

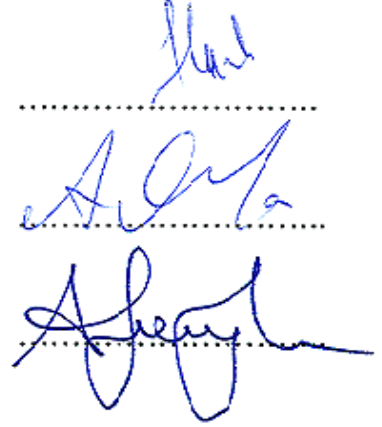
KABUL:

Mustafa GÜRLER tarafından hazırlanan “ULUS ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ KARAKIŞLA ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ BÜNYESİNDE ORMAN-HALK-ORMANCILIK ETKİLEŞİMLERİ” başlıklı bu çalışma jürimiz tarafından değerlendirilerek, Bartın Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak oybirliğiyle kabul edilmiştir. 06/09/2010

Başkan: Prof. Dr. Nedim SARAÇOĞLU (BÜ)

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ali DURKAYA (BÜ)

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ahmet SIVACIOĞLU (KÜ)

ONAY:

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım. 04/10/2010

Doç. Dr. Ali Naci TANKUT

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

“Bu tezdeki tüm bilgilerin akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak elde edildiğini ve sunulduğunu; ayrıca bu kuralların ve ilkelerin gerektirdiği şekilde, bu çalışmadan kaynaklanmayan bütün atıfları yaptığımı beyan ederim.”

Mustafa GÜRLER

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

ULUS ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ KARAKIŞLA ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ BÜNYESİNDE ORMAN-HALK-ORMANCILIK ETKİLEŞİMLERİ

Mustafa GÜRLER

Bartın Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Orman Mühendisliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Ali DURKAYA

Eylül 2010, 69 sayfa

Türkiye ormancılığının tarihsel süreçteki gelişiminde orman köylüsü, orman idaresi ve orman ekosistemi üçgenindeki çatışmalar göze çarpmaktadır. Bu üç unsurun arasındaki uyum veya uyumsuzluk ormancılığımızın başarısını ortaya koymaktadır. Ormanla iç içe yaşayan orman köylüsünün uzun yıllar orman varlığı için tehdit olarak görülmesi elbette bir gerçeği ifade etmektedir. Ancak bu sorunun nedenlerinin araştırılıp çözümlenmesi orman köylüsünün sosyal ve ekonomik açıdan irdelenmesiyle mümkün olacaktır.

Bu çalışmada, Bartın Ulus İşletme Müdürlüğü Karakışla Orman İşletme Şefliği sınırlarında yaşayan orman köylüsüne yönelik anketler yapılmıştır. Bu anketlere göre orman köylüsünün sosyo-ekonomik durumunun suç bilinciyle olan ilişkisi istatistiki olarak belirlenmiş ve sonuç

ÖZET (devam ediyor)

olarak orman suçları üzerinde nüfusun, sosyo-ekonomik açıdan fakirliğin ve cehaletin etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: ormancılık, orman köylüsü, sosyo-ekonomik fakirlik, suç

Bilim Kodu:

ABSTRACT

M. Sc. Thesis

FOREST-VILLAGER-FORESTRY INTERACTIONS IN KARAKIŞLA PLANNING UNIT OF ULUS FOREST ENTERPRIZE

Mustafa GÜRLER

Bartın University

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Department of Forest Engineering

Thesis Advisor: Asst. Prof. Dr. Ali DURKAYA

September 2010, 69 pages

In stream of history of Turkish forestry, many conflicts between forest villagers, forest service and forest ecosystem have been seen. Harmony and disharmony between these three factor is an indicator for performans level of forestry. Of course it is an actuality that forest villagers have lived in or near forest for a long time, are threats for sustainability of forest ecosystems. This problem should be analyse and solve immediately and analysing and solving the problem can only be possible with analysis of economical and social structures of forest villagers.

In this study forest villages in Karakışla Planning Unit of Ulus Forest Enterprize have been studied. For this aim, a questionnaire was prepared and applied. Forest crime records were investigated from beginning to now. In addition, for three forest zone around villages stand types were determined.

ABSTRACT (continued)

Relationships between socio-economic structure and crime awareness were estimated statistically and as results, it is understood that population, rural poverty and illiteracy factors are effective on forest crimes.

Key Words: forestry, forest villagers, socio-economic poverty, crime

Science Code:

TEŞEKKÜR

Araştırma konusunun seçiminde yardımcı olan ve çalışmanın başlangıcından sonuna kadar her aşamada ve her konuda değerli fikirleri ve katkılarıyla çalışmamı yönlendirerek beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan saygıdeğer hocam Yrd. Doç. Dr. Ali DURKAYA'ya en içten teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın önemli bir aşaması olan anketlerin yapılması ve deneme alanlarının ölçülmesi sırasında imkanlarını benimle paylaşan ve bana her konuda yardımcı olan Karakışla Orman İşletme Şefi sevgili arkadaşım Serhat SUGEÇTİ'ye ve teşkilat çalışanlarına çok teşekkür ederim.

Analizlerin yapılmasında büyük emeği geçen Araş. Gör. Sinan KAPTAN'a ve tezin yazım aşamasında desteğini esirgemeyen sevgili arkadaşım Öğr. Gör. Bayram AKGÜL'e de teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca maddi manevi yardımlarını ve dualarını her zaman arkamda hissettiğim biricik ailem ve kardeşlerime yürek dolusu teşekkürler.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
KABUL.....	ii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
TEŞEKKÜR.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	xii
TABLolar DİZİNİ.....	xiii
BÖLÜM 1 GENEL BİLGİLER	1
1.1 GİRİŞ.....	1
1.2 ORMAN-ORMAN KÖYLÜSÜ ARASINDAKİ HUKUKSAL VE SOSYAL ETKİLEŞİM	5
1.2.1 Hukuksal Etkileşimler	5
1.2.2 Sosyal Etkileşimler.....	7
1.2.2.1 Odun üretimi fonksiyonu	7
1.2.2.2 Ormanların hidrolojik fonksiyonu	8
1.2.2.3 Ormanların erozyonu önleme ve toprak koruma fonksiyonu	8
1.2.2.4 Doğayı koruma fonksiyonu.....	9
1.2.2.5 Gen koruma fonksiyonu	9
1.2.2.6 Estetik güzellik fonksiyonu.....	9
1.2.2.7 Rekreasyon fonksiyonu	9
1.2.2.8 Bilimsel fonksiyon	10
1.2.2.9 Toplum sağlığını koruma fonksiyonu	10
BÖLÜM 2 MATERYAL VE METOD.....	13
2.1 MATERYAL	13
2.1.1 Araştırma Alanının Genel Tanıtımı.....	13
2.1.1.1 Konum.....	13

İÇİNDEKİLER (devam ediyor)

	<u>Sayfa</u>
2.1.1.2 Araştırma Alanındaki Mevcut Nüfus Dağılışı	15
2.1.1.3 Araştırma Alanındaki Halkın Geçim Olanakları	15
2.1.1.4 Araştırma Alanındaki Köylünün Ormandan Faydalanma Şekil ve Miktarları.....	15
2.1.1.5 Araştırma Alanındaki Hayvan Cins ve Miktarları, Otlatma Tarzı.....	16
2.1.1.6 Araştırma Alanındaki Halkın Ormana Yaptığı Etkiler	16
2.1.1.7 Araştırma Alanındaki Köylülerin İşletmeye Sağlayacağı İş Gücü Miktarı.....	16
2.1.1.8 Halk-Orman İlişkilerinin Düzenlenmesine yönelik Mümkün Olan Önlemler.....	16
2.2 METOD	18
2.2.1 Kolmogorov-Smirnov Testi	18
2.2.2 Kruskal-Wallis H testi.....	18
2.2.3 Mann-Whitney U Testi.....	19
2.2.4 Korelasyon Analizi.....	19
BÖLÜM 3 BULGULAR.....	20
3.1 KARAKIŞLA ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ BÜNYESİNDEKİ ORMAN KÖYLERİNİN ORMAN SUÇ BİLİNCİ VE ORMAN SUÇLARI ÜZERİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ.....	20
3.1.1 Karakışla Orman İşletme Şefliği Bünyesindeki Orman Köylerine Ait İstatistiki Veriler.....	20
3.1.2 Hanelere Yönelik Anket İle Elde Edilen Verilerin Analizi ve Yorumu	31
3.1.2.1 Aylık Masrafa Göre Köyler Arasındaki İlişki.....	41
3.1.2.2 Konut Türüne Göre Köyler Arasındaki İlişki	42
3.1.2.3 Isınma ve Pişirmede Kullanılan Materyallere Göre Köyler Arasındaki İlişki.....	43
3.1.2.4 Köy Meralarının Mevcut Durumuna Göre Köyler Arasındaki İlişki.....	44
3.2 KÖYLERE GÖRE ORMAN SUÇLARININ DAĞILIMI	49
3.2.1 Yıllara göre orman suçlarının dağılımı	49
3.2.2 Yıllara Göre Köylerdeki Nüfus-Suç İlişki.....	51

İÇİNDEKİLER (devam ediyor)

	<u>Sayfa</u>
3.2.2.1 Cücahlı Köyü nüfus-suç ilişkisi	52
3.2.2.2 Kehler Köyü nüfus-suç ilişkisi.....	52
3.2.2.3 Tayyip Köyü nüfus-suç ilişkisi	52
3.3 ORMAN ÜZERİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER.....	58
BÖLÜM 4 SONUÇ VE ÖNERİLER.....	59
KAYNAKLAR.....	63
EK AÇIKLAMALAR A. HANELERE YÖNELİK ANKET.....	67
ÖZGEÇMİŞ	69

ŞEKİLLER DİZİNİ

<u>No</u>	<u>Sayfa</u>
1.1 Yakındaki orman köyünün ormana yaptığı tahrip (Gürler 2008).	12
2.1 Karakışla orman işletmesi sahası ve deneme alanlarının bulunduğu noktalar.	17
3.1 Cücahlı Köyü nüfus - suç ilişkisi.....	55
3.2 Kehler Köyü nüfus - suç ilişkisi.....	56
3.3 Tayyip Köyü nüfus - suç ilişkisi.....	57

TABLULAR DİZİNİ

<u>No</u>	<u>Sayfa</u>
1.1 Türkiye ormanlarının alansal durumu	3
1.2 Türkiye'de odun hammaddesi üretim ve tüketimi	3
1.3 1980-2005 yılları arası ormancılığımızın seyri	4
2.1 Değişen bölme numaraları	14
3.1 Köylerdeki dolu hanelerin adedi	20
3.2 Hane reislerinin öğrenim durumları	20
3.3 Hanelerin ana gelirleri	21
3.4 Hanelerin yan gelirleri.....	22
3.5 Hanelerin aylık masrafları (TL)	22
3.6 Konut türü	23
3.7 Hanedeki beyaz eşya miktarı (Adet)	23
3.8 Hanelerin sahip olduğu tapulu arazi miktarları (Dönüm)	24
3.9 Hanelerin sahip olduğu tapusuz arazi miktarları (Dönüm)	24
3.10 Hanelerin sahip olduğu büyükbaş hayvan sayıları (Adet)	25
3.11 Hanelerin sahip olduğu küçükbaş hayvan sayıları (Adet).....	25
3.12 Mevcut köy meralarının yeterliliği.....	26
3.13 Hanelerin ısınma ve pişirmede kullandıkları materyal	26
3.14 Hanelerin yıllık ihtiyaç duydukları odun miktarları (Ster).....	27
3.15 Hanelerin sahip olduğu sosyal güvenceler	27
3.16 Hanelerin ısınma ve pişirmede tercih ettikleri odun türleri.....	28
3.17 Hanelerin orman suçları hakkındaki bilgi düzeyleri	28
3.18 Hanelerin yasalarca kendilerine tanınan haklara olan bilgi düzeyleri.....	28
3.19 Hanelerin orman cezalarına bakış açıları	29
3.20 Hanelere göre orman koruma işini yerine getiren kişiler	30
3.21 Haneler açısından ormanın kendileri için anlamı.....	30

TABLÖLAR DİZİNİ (devam ediyor)

<u>No</u>	<u>Sayfa</u>
3.22 Haneler açısından orman suçlarının işlenme sebepleri	31
3.23 Haneler açısından suçların affının suça olan etkisi	31
3.24 Köylere göre değişkenler arasındaki farklılıklar ve benzerlikleri belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H Testi sonuçları.....	32
3.25 Aylık masrafa göre orman köyleri arasındaki anlamlı farklılıkları tespit etmek için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları	41
3.26 Konut türüne göre orman köyleri arasındaki anlamlı farklılıkları tespit etmek için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları	42
3.27 Isınma ve pişirmede kullanılan materyallere göre orman köyleri arasındaki anlamlı farklılıkları tespit etmek için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları	43
3.28 Köy meralarının yeterliliği hakkındaki görüşlerine göre orman köyleri arasındaki anlamlı farklılıkları tespit etmek için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları	44
3.29 Analizlerde kullanılan değerlere ait istatistikî değerler.....	46
3.30 Değişkenler arasındaki korelasyon katsayıları (Spearman's rho)	47
3.31 Araştırma alanındaki köylerin suç çeşidi ve adedi	49
3.32 Yıllara göre araştırma alanındaki suç çeşidi ve adedi	50
3.33 Araştırma alanındaki köylerin yıllara göre nüfus suç ilişkisi.....	53
3.34 Karakışla Orman İşletmesi alanı içerisinde alınan örnek alanlardaki meşcerelerin ilk plan döneminden bugüne geçirdiği olumlu veya olumsuz değişiklikler (%)	58

BÖLÜM 1

GENEL BİLGİLER

1.1 GİRİŞ

Bulduğumuz asır içerisinde nüfusun hızla artışı ve teknolojik gelişmelerin baş döndürücü bir biçimde ilerlemesi karşısında, gereksinimlerimizin çeşidi ve sayısı artmıştır. Bu olaya paralel ve bunun bir neticesi olarak, orman kaynakları üzerindeki baskının şiddeti de, gün geçtikçe etkisini daha açık olarak göstermektedir. Aşırı baskının, yani bir anlamda orman kaynaklarından normalin üstünde yararlanmanın, yeniden yerine konulması veya yenilenmesi mümkün olmayacak biçimde, bozucu veya yok edici özellik kazanması toplum içinde sarsıntılara neden olabilir. Bu nedenle, orman kaynaklarından planlı ve akılcı yöntemlerle yararlanmak zorunluluğu anlaşılmalı ve kişisel çıkarlar yüzünden içinde bulunduğumuz topluma zarar verilmemelidir (Saraçoğlu 1988).

Odun hammaddesi insanoğlunun kullandığı en eski materyallerden biri olarak kabul edilmektedir (Bethel 1982). Ayrıca ormanların başta diğer orman ürünleri olmak üzere, bitki ve yaban hayvanlarına yaşam ortamı oluşturma, su, toprak koruma, oksijen, sağlık, eğlenme, dinlenme ve estetik değer gibi pek çok değeri karşılıksız olarak sunduğu bilinmektedir. Bu da orman-halk ilişkilerini insanlık tarihi kadar eski kılmaktadır (DPT 2001). Ancak insanoğlunun bu temel gereksinimlerden aşırı ve plansız yararlanması devam ederse günümüzde dünya kara alanlarının %30'unu oluşturan, toplam 3,8 milyar ha. orman alanının gelecek nesillere verimli olarak aktarılması mümkün olmayacaktır (URL-1 2003).

Bununla birlikte yıllarca bu tahribin en büyük nedeni olarak kabul edilen orman köylüsü hem kırsal fakirlikten kaynaklanan nedenlerle, hem de şehirde iş, eğitim, sağlık, konfor bakımından daha iyi olanaklara sahip olacakları umuduyla kentlere göç etmektedir.

Bu nedenle bir dönem köylerde nüfus artışı azalmış hatta eksilmeye başlamıştır. Orman köyü nüfusu 1970 nüfus sayımında 8,3 milyon, 1975 sayımında 9,3 milyon, 1980 nüfus sayımında ise yaklaşık 9,9 milyon, 1985 nüfus sayımında da 10,1 milyon civarında olmuştur. Orman köyü nüfusu 1990 sayım sonuçlarına göre 8,8 milyona düşmüş; 1997 yılında yapılan sayım sonucunda da orman köyleri nüfusu 7,1 milyona gerilemiştir (Gümüş 1999). Hatta orman köylerinde daimi olarak ikamet eden nüfusun 5 milyon civarında olduğu da iddia edilmektedir (Gümüş, 1999b, Gümüş ve Kurdoğlu, 2001). 2000 yılındaki Genel Nüfus Sayımına göre Türkiye nüfusunun %11 ve aynı zamanda kırsal nüfusun da %32'si olan 7.707.588 kişi orman köylerinde ikamet etmektedir (TÜİK 2006). Köylerdeki nüfusun azalması ile birlikte ormanlar üzerindeki baskıda kısmen azalmıştır. Böylece ormanlardan daha az yakacak ve yapacak odun kullanılmaya başlanmış ve orman suçları ve işgal edilen alan miktarı yıllar geçtikçe azalıp ormanlık alanlarda önemli artışlar da gözlenir olmuştur (Gümüş 2000).

TEMA tarafından 1993 yılında yayınlanan “Orman, Ormansızlaşma, Toprak ve Erozyon” isimli eserde bazı uluslar arası kuruluşların 1970'li ve 1980'li yıllarda yayınladığı bilgiler esas alınarak Türkiye'nin en geç 2010 yılında tamamen çöl olacağı bildirilmektedir (Günay 1993). Ancak bugün gelinen nokta tahminleri yanılmıştır. Gerek kırsal nüfusun azalması gerek alternatif enerji kaynaklarının (doğalgaz, kömür) yaygınlaşması ve gerekse de odun yerine kullanılabilen ikame malların üretiminin artması ve bunların odun hammaddesi kaynaklı üretime ortak olmaları oduna olan talebin azalmasına etki etmiştir. 1980 yılında yayımlanan 1963-1972 envanter bilgilerine göre ülkemiz 20,2 milyon hektar orman alanına sahiptir (OGM 1980). Daha sonraki verilere göre ise, ormanlık alanlar 20,7 milyon hektara yükselmiştir (Konukçu 1998). Yani iki plan dönemi arasında, yaklaşık 30 yıllık bir dönemde ülkemiz orman alanlarında 500 bin hektar civarında bir artış meydana gelmiş olup, artış oranı yüzde 2,5 civarındadır. Ormanların ülke genel alanına oranı ise yüzde 25,9'dan yüzde 26,6'ya çıkmış bulunmaktadır. Yaklaşık aynı dönemlerde üretim-tüketim dengesi de negatif bir seyirden pozitive dönmüştür (Tablo 1.1 ve Tablo 1.2).

Tablo 1.1 Türkiye ormanlarının alansal durumu.

NİTELİK	1963-72 Envanteri		1980-90 Envanteri		Değişim	
	Hektar	%	Hektar	%	Hektar	%
Verimli	8856457	43.8	9953862	48.1	+ 1097405	+12.4
Bozuk	11342839	56.2	10759032	51.9	- 583807	- 5.1
TOPLAM	20199296	100.0	20712894	100.0	+ 513598	+ 2.5

Tablo 1.2 Türkiye'de odun hammaddesi üretim ve tüketimi.

Yıl	Üretim (1000 m3)	Tüketim (1000m3)	Ülke Nüfusu (1000 kişi)	Kişi Başına Tüketim (m3)
1978	38 019	35 832	42 640*	0.840
1979	37 786	36 633		
1980	37 647	36 400	44 438	0.819
1981	38 412	36 572		
1982	36 861	36 820		
1983	36 494	35 637		
1984	35 277	34 329		
1985	35 707	34 266	50 306	0.681
1986	36 102	34 057		
1987	35 636	34 295		
1988	35 428	34 199		
1989	35 044	34 077		
1990	33 458	32 238	56 473	0.571
1991	31 779	31 005		
1992	32 255	30 882		
1993	31 330	30 160		
1994	30 890	29 841		
1995	31 695	29 875		
1996	31 651	29 578		
1997	31 333	29 830	62 865	0.475
1998	31 290	29 420		

* DİE Tahmini

Bugün ise ülkemizde orman alanı 21,2 milyon ha. olup yurdumuz genel alanına oranı %27.2 seviyelerine ulaşmıştır (OGM 2009). Ayrıca birim alandaki ağaç serveti 61 m³/ha, yıllık artım 36 milyon m³ buna mukabil tüketim 25 milyon m³ olmuş ve kişi başına odun tüketimi ise 0.34 m³ düzeyinde gerçekleşmiştir (Tablo 1.3, OGM 1980; URL-2 2003; URL-3 2006).

Tablo 1.3 1980-2005 yılları arası ormancılığımızın seyri.

Yıllar	1980	2000	2005
Orman alanı (mil. ha)	20.2	20.7	21.2
Ağaç serveti (mil. m³)	927	1 159	1 288
Birim alanda ağaç serveti (m³/ha)	46	56	61
Yıllık artım (mil. m³)	28	32	36
Odun tüketimi (mil. m³)	36	29	25
Nüfus (milyon kişi)	42.6	67.8	72.6
Kişi başına odun tüketimi(m³)	0.84	0.43	0.34

Bütün bu gelişmelerle birlikte mevcut orman köylerinin toplumsal statüsü devam etmiştir. Yani orman köyleri genellikle yüksek rakımlarda ve eğimli araziler üzerinde kurulmuştur. Buralarda yaşayan köylülerden hiç arazisi olmayanların oranı %10'dur. Tarıma uygun arazi miktarının azlığı, orman köylerinde yaşayan köylülerin zor ekonomik koşullar altında geçimlerini sürdürmelerine neden olmaktadır. Üstelik orman köylerinde tarım yapılabilecek arazi ortalaması, hane başına 25 dekadır. Türkiye'nin genel ortalaması 61 dekar olup, AB ülkelerinde bu miktar 118,5 dekarı bulmaktadır (ORKÖY 2008). 2000 yılındaki Genel Nüfus Sayımına göre 67.803.927 olan Türkiye nüfusunun %35'i yani 23.797.653 kişi kırsal kesimde yaşamaktadır (TÜİK 2006). Türkiye nüfusunun %11 ve aynı zamanda kırsal nüfusun da %32'si olan 7,7 milyon kişi orman köylerinde ikamet etmektedir. Türkiye'de 7.344 orman içi ve 13.377 orman kenarı olmak üzere toplam 20.721 orman köyü bulunmaktadır (ORKÖY 2006).

Orman içi ve kıyısını yerleşim yeri olarak benimseyen orman köylüsüyle, ormanlarımız organik olarak bağlıdır ve bu durum, ormancılığın her aşamasında dikkate alınması gereken unsurların başında gelmektedir (Aydın 1998). Türkiye'de orman köyleri incelendiği zaman;

büyük bir kısmının kentlerden uzak, dağlık ve ormanlık alanlarda kurulmuş olduğu; sağlık, eğitim, iletişim ve ulaşım gibi hizmetlerden yeterince yararlanamadıkları görülmektedir. Orman köylerinde tarım ve hayvancılıktan kazanılan sınırlı gelir nedeniyle ortaya çıkan kaçınılmaz sonuç fakirliktir (Solmaz 2007). Öztürk ve ark. (2003), Türkiye ormancılığında sürdürülebilirliği engelleyen en önemli sorunlardan biri olarak bu fakirliği ve istihdam noksanlığını göstermiştir. Türkiye’de orman köylüleri, diğer sektör çalışanlarının 1/3’ü kadar gelire sahip olan çiftçilerden bile daha düşük gelir düzeyine sahiptirler. Bu durum orman köylülerinin yaşam standardı hakkında açıklayıcı bir örnektir. Orman köylüsünün geçimi önemli ölçüde orman kaynaklarının kullanımına ve küçük ölçekli geçimlik tarımsal faaliyete dayanmaktadır. Fakat bu yörelerdeki kullanılabilir arazinin kıt ve verimsiz oluşu orman köylülerinin ova köylerindeki çiftçilerle rekabet şansını ortadan kaldırmaktadır. Yeterli ve verimli tarım toprağına sahip olmayan ve farklı ekonomik etkinlikler sunulamayan orman köylüsünün, sonuçta kaçak ağaç kesimi ve ormandan yakarak tarla açma vb. istenmeyen yollara başvurdukları herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Bu yüzden orman köylüsü uzun yıllar ormana zarar veren en önemli etkenlerden biri olarak görülmüştür. Çeşitli uluslararası araştırmalar, bölgeler ve sosyo-ekonomik gruplar arasındaki gelir dengesizliklerinin sebep olduğu yoksulluk ile çevredeki tahribatın hızlanması arasında bir bağlantı olduğunu ortaya koymaktadır (DPT 1999). Sonuç olarak yapılması gereken ormanlar üzerinde oluşan baskıları belirlemek ve sürdürülebilirlik sınırlarında tutmaktır.

1.2 Orman-Orman Köylüsü Arasındaki Hukuksal Ve Sosyal Etkileşim

1.2.1 Hukuksal Etkileşimler

Resmi Gazete’de (2005) yayınlanan “Orman Köylüleri Kalkınma Hizmetlerine İlişkin Esas ve Usuller” metninde orman köyü, orman içi ve ormana bitişik köy; orman köylüsü ise, orman köyü nüfusuna kayıtlı olup, sürekli olarak bu köylerde oturan halk, olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımlar, 6831 sayılı orman yasasının 31. ve 32. maddelerinde farklı şekillerde yapılmaktadır. Adı geçen maddeler, köy mülki sınırları içerisinde bulunan devlet ormanlarının verimli ya da verimsiz olmasına göre orman köylülerini bir sınıflandırmaya tabi tutmaktadır. Buna göre, hukuksal anlamda “orman köyü ve köylüsü” için ayırt edici özellik, “orman” sayılan araziye uzaklıkla ilgilidir. Bu tanımlarda kültürel, toplumsal ve ekonomik bir ölçüt

yoktur. Doğal olarak, hukuksal nitelik taşıyan tanım herhangi bir nedenle değiştirildiğinde, “orman köyü ve köylüsü” sayıları da buna bağlı olarak değişmektedir (Çağlar 2001).

Sürdürülebilir ormancılık çerçevesinde ormanlarımızın işletilmesi ve korunması ile birlikte orman içi ve yakınında bulunan orman köylüsünün ormancılık faaliyetlerinde çalıştırılarak onlara gelir sağlanması temel hedefler arasında yer almaktadır. Ormanlarımızın sürdürülebilirliği ve ekonomik ihtiyaçlarımız için endüstriyel ve yakacak odun üretimi ile ormanlarımızın bakımı ve korunması gibi faaliyetler orman köylülerine yaptırılarak önemli bir istihdam sağlanmaktadır.

Ayrıca Orman Kanununun sağladığı kanuni haklar çerçevesinde kendi ihtiyaçları ve pazar satışı için orman köylüleri ve kooperatiflerine indirimli fiyatlarla orman emvali verilmektedir. 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 31. , 32. , 33. ve 34. maddeleri gereği orman köylüleri ve kooperatiflerine indirimli fiyatlarla orman emvali verilmektedir.

- 31 ve 32'nci maddeler gereği orman köylülerinin yapacak (tomruk) ve yakacak odun ihtiyaçları karşılanmaktadır.

- 33. madde ve 7269/1051 Sayılı Kanun gereği, felakete uğrayanlara afetzede ihtiyacı olarak orman emvali verilmektedir.

- 34. madde hakları olarak üretimde çalışan orman köylü ve kooperatiflerine %25 emval bedel farkı, baltalıklarda köylü pazar satışı, yakacak odun hakkı ve %10 istihkak fazlalığı bedeli ödenmektedir.

- Ayrıca odun dışı ürünler olarak bilenen Defne, Reçine, Sığla, Çiçek Soğanları, Ihlamur, Kestane, Fıstıkçamı gibi ikincil orman ürünlerinden, Orman Kanunu'nun 40'inci maddesi gereği hak sahibi olarak orman köylüleri faydalandırılmaktadır.

- Ormanlarımızın devlet-millet işbirliğinde en iyi şekilde muhafaza ve işletilmesi için orman içi ve civarında bulunan köyler ile işbirliği esas alınarak orman köylüleri, ormancılık çalışmalarında aktif görev almışlar ve bu suretle ekonomik katkı elde etmişlerdir. OGM kaynaklarına göre 2002 yılında orman köylülerine yapılan işçilik ücreti ödemeleri,

kooperatiflere yapılan %25 haklarından dolayı ödemeler ile %10 istihkak fazlası olarak orman köylüleri ve kooperatiflerine yapılan ödemelerden oluşan toplam katkı, (194,5 milyon TL) ile toplam orman köylüsü nüfusu dikkate alındığında, kişi başına yaklaşık olarak 20-30 TL bir ek gelir elde edildiği görülmektedir (Türker 2005).

1.2.2 Sosyal Etkileşimler

Orman içi veya yanı köylerde hayat süren orman köylüsü ormana etki eden en önemli aktörlerden birisi olarak kabul edilmektedir. Sosyo-ekonomik olarak ormana muhtaç olan orman köylüsü barınma ihtiyacını karşılamak için ormandan, beslenme ihtiyacını karşılamak için tarla açıp tarım yapmak suretiyle ormandan, hayvanlarını otlatmak için yine ormandan ve yine daha birçok ihtiyacı için ormanlardan yararlanmışır. Kentlerde ise durum büyüdükçe orman sınırlarına dayanan yapılaşma ile birlikte kentlinin ısınma, eğitim, yerleşme, rekreasyon, turizm ve istihdam sağlama gibi gereksinimlerinin ormanlar üzerinde çeşitli baskılar oluşturmasıyla neticelenmiştir. Ayrıca orman alanlarının ormancılık dışı amaçlar için tahsisi, açık maden işletmeciliği gibi orman ekosistemini tahrip eden tahsisler, özellikle vakıf üniversitelerine kampüs için orman arazisi tahsisi, turizm bakanlığına ayrılan alanlar, yasa dışı yollarla veya yasal boşluklardan faydalanılarak yapılan yerleşimler, sanayi tesislerine yer seçerken kaliteli tarım arazilerinin veya orman alanlarının seçilmesi, sanayi atıklarının çevreye verdikleri zararlar, kullanım kapasitesinin oldukça üzerinde rekreasyon amaçlı kullanılan orman arazilerindeki tahribat temel kentsel baskılardır.

Böyle geniş bir perspektifte toplumun gereksinimlerini karşılayan ormanlar fonksiyonel olarak topluma birçok fayda temin etmektedirler (Asan 2001; Köse ve Başkent 2003). Küresel boyutta ekonomik, çevresel ve toplumsal olmak üzere üç farklı grupta ele alınan orman fonksiyonları, ülkemizde de farklı bilim dalları ve kişilerce değişik kademelerde ele alınmıştır (Eraslan 1982; Köse ve Başkent 2003).

1.2.2.1 Odun üretimi fonksiyonu

Ormanların barındırdığı, toplumun arzuları doğrultusunda yararlanılan tüm ürünler bu kategoride değerlendirilmektedir (Köse vd. 2001). Ormanlar bugüne gelene kadar çeşitli insan ihtiyaçları doğrultusunda, başta ormancılık endüstrisine olmak üzere, kerestelik, kağıtlık ve

kaplama odun sağlamıştır. Ayrıca reçine, mantar, yaprak, dal, meyve, şifalı bitkiler vb. sayabileceğimiz daha pek çok yan ürün sayesinde ilaç, sabun, müzik aletleri yapım sanayisi gibi pek çok sanayi kolunun hammadde ihtiyacını gidermiş, onlara hizmet vermiş ve devam etmektedir (Eraslan 1982).

1.2.2.2 Ormanların hidrolojik fonksiyonu

Bu fonksiyon yağışlardan faydalanmayı yükseltme, su döngüsünü düzenleme ve devamlılığını sağlama, su taşkınlarına set olma, dere, nehir, çay, bent, baraj, su kanalı vb. tesislerin tabanlarındaki bozulma ya da dolmasını önleme gibi; su üretme, suyun miktarını ve kalitesini yükseltmeye hizmet etme, her çeşit su kaynak ve tesisini koruma fonksiyonudur (Eraslan 1982). Orman, ölü örtü tabakasında, anakaya ve toprak formuna bağlı olarak ilerleyen kökler vasıtasıyla, ekosistem içerisinde yaşayan canlıların toprak tabakalarında meydana getirdiği boşluklarda önemli miktarlarda suyu absorbe edip yeraltı su rejimini olumlu yönde etkilemektedir (Nemlioğlu 1995).

1.2.2.3 Ormanların erozyonu önleme ve toprak koruma fonksiyonu

Ormanların toprağın tutulup taşınmasını önleme, çığ ve heyelanlara mani olma, kumulları sabitleme gibi su ve rüzgar erozyonuna karşı gördüğü koruyucu fonksiyon anlaşılmaktadır (Eraslan 1989). Orman ağaçları kökleriyle toprağı bir ağ gibi kucaklar ve toprağın doğal kuvvetlerle taşınmasını engeller. Orman ekosistemleri, rüzgârın hızını yavaşlatmak ve yönünü değiştirmek suretiyle, rüzgâr erozyonunun tesirini de azaltmaktadırlar (Nemlioğlu 1995).

Toprak erozyonu genel tabirle, toprağın su, rüzgâr, dalgalar ve buzul gibi etmenlerin etkisi ile aşınması ve bir yerden diğer bir yere taşınması olayıdır (Balcı 1996). Ülkemizde her yıl akarsularla denizlere en az 500 milyon ton verimli vatan toprağı sürüklenerek gitmektedir. Giden bu toprak, Kıbrıs Adası'nın yüzeyini yaklaşık 10 cm. kalınlığında örtbilecek bir miktarı teşkil etmektedir. Her yıl taşınan toprak ile birlikte 8,750 milyon ton bitki besin maddesinin kayba uğradığı belirlenmiştir (Günay 1997).

1.2.2.4 Doğayı koruma fonksiyonu

Ormanların içinde yer alan, bilimsel ve sanatsal yönden önemli özellikleri olan, insanların ilgisini çeken florayı, faunayı, arkeolojik açıdan değerli eski kültür ve sanat eserlerini, değişik yapı ve şehir kalıntılarını, Paleontoloji, Hidroloji, Ekoloji vb. noktasından önemli yerleri ve diğer tabii peyzaj unsurlarını koruması işlevidir.

1.2.2.5 Gen koruma fonksiyonu

Doğal ve müdahale görmemiş meşcerelerden oluşan, referans orman olarak görülen, genetik yapı itibarıyla diğer popülasyonlardan farklılık gösteren, herhangi bir silvikültürel ve/veya idari etkinliğin olmadığı ormanlardır. Bu alanlarda amaç, biyolojik çeşitliliğin bir parçası olan genetik çeşitliliğin zaman içerisinde (doğal seleksiyon, mutasyon, genetik kayma, gen akışı ve diğer etkiler) yerinde korunmasını sağlamaktır (Işık vd. 1997).

1.2.2.6 Estetik güzellik fonksiyonu

Ormanların çevresine ziynet, süs ve peyzaj değeri noktasından estetik değer katması fonksiyonudur (Eraslan 1982). Sürekli değişim gösteren meşcere kuruluşları, renkli görünüşleri, zengin peyzaj özellikleri ve sahip oldukları düşey kapalılık nedeniyle, değişik yaşlı ormanların peyzaj etkisi, aynı yaşlı ormanların sıradan yapılarına oranla daha fazladır. Bu ormanlarda gençleşme süreci küçük alanlarda plansız olmakta, böylece daha heterojen ve çok renkli doğa tabloları ve manzaraları ortaya çıkmaktadır (Asan ve Şengönül 1987).

1.2.2.7 Rekreasyon fonksiyonu

Bireylerin beğenisi bakımından, ruhsal ve bedensel gereksinimlerini, sosyal, kültürel, ekonomik ve fizyolojik açıdan en verimli şekilde karşılamak amacıyla boş zaman kullanımlarını içeren eylem ya da eylemler biçiminde tanımlamak olasıdır. Özellikle açık hava rekreasyonu “bireyin modern kent yaşamındaki ruhsal gerginliğinden kurtulması, rahatlaması için fizyolojik ve ruhsal bir gereksinim” olarak tanımlanabilir.

1.2.2.8 Bilimsel fonksiyon

Orman içinde yer alan bitkisel, hayvansal ve mineral kökenli elemanları, her çeşit canlı ve cansız varlıkları, öncelikle ormancılık bilimleri ve tekniği yönünden olmak üzere, tabiat tarihi, jeomorfoloji, jeoloji, mineraloji, petrografi, botanik, zooloji, entomoloji, ekoloji, arkeoloji vb. gibi bilimler yönünden gözlemlemek ve incelemek, deney, araştırma ve ekskürsionlar yapmak maksadı ile, gerek bilim adamları, gerekse öğrenciler ve her seviyedeki halk için tabiat laboratuvarı gibi ormanların gördüğü fonksiyondur (Eraslan 1982).

1.2.2.9 Toplum sağlığını koruma fonksiyonu

Ormanların toplum sağlığı fonksiyonu; ikamet edilen yerler ve endüstri alanlarının çevresindeki havayı temizlemesi, akarsuları ve kaynak sularını toprak ve mikroplardan arındırması, bataklıkları kurutması, renk, koku, gölge, güzellik ve peyzajı ile insanları dinlendirmesi ve stresini gidermesi, senatoryum ve benzeri sağlık tesislerinin kurulabileceği şartları bünyesinde toplaması, böylece insanı bedenen, ruhen ve fikren güçlendirmesi gibi yönlerden ormanların gördüğü fonksiyondur (Eraslan 1982). Ayrıca atmosferin korunmasında ve iklim değişikliklerinin doğuracağı olası tehlikeleri durdurmada aktif rolü bulunmaktadır. Örneğin sağlıklı, tepe tacı çapı 14,3 m olan 100 yaşındaki bir kayın ağacı; saatte yaklaşık olarak 1,7 kg oksijen üretmektedir. Böylece 64 kişinin günlük oksijen gereksinimini karşılamakta, saatte 2,35 kg karbondioksit harcamakta ve yılda 1 ton kadar tozu süzmekte, baca gazlarını, bakterileri ve virüsleri bağlamaktadır. Bu nedenle havadaki katı parçacıklar, özellikle akciğere giden tozların sayısı bakımından orman havası, kent havasına kıyasla %90-99 oranında daha az toz içermektedir (Çepel 1990).

Ormanın mikro iklimindeki sessiz ve sakin hava, kentlerdeki bunalmış insanlar için kaçınılmaz fiziksel bir dinlenme ve terapi ortamı oluşturur. Koku, renk ve ışık sarmalının yanı sıra sessizlik, ormana özgü doğanın dinlendirici, sükûn verici sesleri, kişinin fizyolojik ve psikolojik düzenini sağlar (Öztan 1985).

Bütün bu orman fonksiyonlarının toplumun ihtiyaçlarını veya ormandan beklentilerini sürekli olarak karşılayacak şekilde planlanmasında toplumun ve özellikle orman köylüsünün Sosyo-ekonomik açıdan tahlil edilmesi önem arz etmektedir.

Buna göre toplumun %65'i ormanlardan kağıt üretimini en öncelikli üç tercihinden biri olarak belirtmekte, %52'si ormanların erozyonu önlemesini ehemmiyetli görmekte, %46'sı ormanlardan yakacak odun üretilmesi, %39'u da ormanlardan tomruk üretilmesini istemektedir (Atmış 1998).

Fakat bu durum cinsiyet, yaş ve eğitim seviyesindeki farklılıklara göre değişiklikler ihtiva etmektedir. Örneğin ilkokul mezunu olan veya daha düşük öğrenim düzeyine sahip olan katılımcılar ormanlardan yakacak odun üretilmesini ilk üç tercihlerine alırken eğitim düzeyi arttıkça yakacak odun üretimi konusundaki isteklerin alt sıralara düştüğü hatta üniversite mezunlarında %8 gibi küçük bir oran teşkil ettiği görülmektedir. Lise ve üniversite mezunlarında maddesel ürün beklentileri azalırken erozyonu önleme, iklimi düzenleme, toplum sağlığını ve doğayı koruma gibi sosyal ve ekolojik orman fonksiyonlarına eğilim ziyadeleşmektedir (Atmış 1998). İşte bu noktada orman amenajmanı devreye girmektedir veya girmelidir. Orman fonksiyonlarından toplumu sürekli olarak faydalandırmayı amaçlayan bilim dalı orman amenajmanıdır (Eraslan 1982). Orman ekosisteminin devamlılığını sağlamak üzere, toplumun ormanlardan olan her çeşit ihtiyacını en uygun şekilde karşılamak, gerekli en modern yöntemi kullanarak ormanlardan en verimli yararlanma şekline karar vermek ve bu suretle ormanı kontrol altına almak orman amenajmanının özünü oluşturmaktadır (Başkent 1996).

Bir ormanın işletilebilmesi için öncelikli olarak ormana etki eden iç ve dış faktörlerin bilinmesi ve bu faktörlerin planlama yapılırken göz önünde bulundurulması gerekmektedir (Fırat 1973).

Bugün gelinen noktada her geçen gün toplumumuzun eğitim düzeyindeki iyileşme ve özellikle üniversite kontenjanlarının artmasıyla yükseköğrenimin kolaylaşması dikkate alındığında orman-toplum ilişkilerinin normalleşme yani sürdürülebilir orman faydalanımı sürecine girdiğini görmekteyiz. Ancak Coşkun (2005) ile Toksoy ve Gümüş (2001) orman köylerinde yaşanan toplumsal ve ekonomik değişim ve gelişimin, köylerin yer aldığı bölge ve havzalar bazında farklılık gösterdiğini belirterek, bu konularda havza ve köy bazında çalışmalar yapılması gerektiğini vurgulamışlardır. Üstelik araştırma alanındaki hane reislerinin %81'inin ilkokul mezunu, %11'inin herhangi bir eğitim ve öğrenim kurumundan mezun olmadığı ve %7'sinin de ortaokul mezunu olduğu düşünüldüğünde bu iyileşmenin

orman köylüsü-orman ilişkilerine yansımalarının zaman alacağı açıktır. Bu da ormanlar üstündeki sosyal baskının halen devam ettiği anlamına gelmektedir (Şekil 1.1).

Şekil 1.1 Yakındaki orman köyünün ormana yaptığı tahrip (Gürler 2009).

Orman köylüsü-orman ekosistemi arasındaki karşılıklı etkileşimlerin ve dolayısıyla orman köylüsü-orman işletmesi arasında yaşanan ve orman suçları olarak karşımıza çıkan çatışmaların sebeplerinin anlaşılabilmesi orman ekosistemlerinin süreklilikleri açısından çok önemlidir. Bu karşılıklı etkileşim ve çatışmaların sebeplerinin kavranabilmesi ile gerçekçi ve çatışma konularına çözüm üretebilecek orman amenajman planlarının yapımına katkı sağlanacaktır. Ayrıca orman idareleri sorunların çözümüne yönelik tedbirler alabilecektir. Bu amaçla Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğü Ulus Orman İşletme Müdürlüğü Karakışla Orman İşletme Şefliği sınırları içinde orman köylüsü-orman ekosistemi etkileşimi ve orman köylüsü-orman idaresi arasındaki çatışmalar bütünleşik olarak incelenmiştir.

BÖLÜM 2

MATERYAL VE METOD

2.1 MATERYAL

Araştırmadan elde edilen veriler Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğü'ne bağlı Ulus Orman İşletme Müdürlüğü Karakışla Orman İşletme Şefliği için toplanmıştır. Çalışmada kullanılan veriler çeşitli şekillerde derlenmiştir. Öncelikle 43 adet “*Hanelere Yönelik Anket*” uygulanmıştır. Bu anketle veriler 3 orman köyünde ve bu köylere bağlı 7 mahallede yüz yüze görüşmek suretiyle elde edilmiştir. “*Hanelere Yönelik Anket*”, haneler hakkındaki genel veri ve bilgileri içeren bir anket olup, yalnızca hanedeki aile reisi, aile reisinin evde olmaması halinde 18 yaşından büyük olup anket sorularındaki hane bilgilerine hakim olan bireylerin bilgisine başvurularak doldurulmuştur. İkinci olarak işletme şefliğine ait suçlar kayıtlardan alınıp, tasnif edilmiştir. Son olarak, sekiz yerleşim alanının etrafında üç farklı yarıçapa sahip alanlar içerisindeki (250 m-500 m-1000 m) aktüel meşcere tipleri belirlenmiştir.

2.1.1 Araştırma Alanının Genel Tanıtımı

2.1.1.1 Konum

Plan ünitesi ormanları coğrafi olarak Batı Karadeniz bölgesinde kalmaktadır. Denizden yüksekliği en alçak Ovacuma Deresi civarı 150 metre ile en yüksek 1379 metre olan Kızılcaören Tepe arasında değişik yüksekliklerde yer almıştır. Ekvatora göre: 41° 33' 20'' –41° 26' 37'' kuzey enlemleri ile Greenwich'e göre: 32° 47' 32''-32° 35' 54'', doğu boylamları arasında kalmaktadır. Plan ünitesi ormanları, Zonguldak E-29 d3, E-29 c4, E-29 c3, F-29 a2 ve F-29 b1 paftalarında yer alır.

Kuzeyi: Karakışla Deresi'ni yaklaşık 300 m. takip ederek Pürçeklidere'den inen sırtın dere ile birleştiği yerden sırtı takiben Pürçeklidere Tepe'ye, oradan da Türbeyanı Tepe'ye varır.

doğuya doğru sırt boyu ilerler ve güneye doğru Küldamı Sırtı ile Kızılöbek Tepe ve Çakmakkayası Sırtı ile Yanıkköy Deresi ve bu derenin Ovacuma Deresi'ne kavuştuğu yerde son bulur.

Güneyi: Yanıkköy deresinin Ovacuma Deresi'ne kavuştuğu yerden başlar. Batı yönüne doğru Ovacuma Deresi boyunca devam eder ve bu derenin Buğurlar'dan inen sırt ile birleştiği yerde son bulur.

Batısı: Buğurlardan inen sırtın Ovacuma ile birleştiği yerden başlar, Kavakdibi mevkiinden inen sırtı takiben kuzeydoğu yönünde Tayyip Köyü kuzeyindeki Kabayokuş Tepe'den (883 m) inen Kıranbaşı Sırtı'nın birleştiği yere varır. Buradan kuzey yönünde Karakışla Deresi'ne iner, yaklaşık 1 km. dereyi ters yönde takip ederek Haydarkıran Sırtı'nın dere ile birleştiği yere varır. Buradan güneydoğu yönde sırtı takiben Gürgenlik Tepe'ye oradan Aktaş Tepe ve sırtı takiben Karakışla Deresi'ne iner. (Şekil 2.1)

Orman Bakanlığının 30.01.1996 tarih ve 6 no'lu olurları ile Amenajman planındaki 1-7, 9-14, 18-24, 27-41, 45-50, 55,56 ve 86 nolu bölmeleri, merkezi Abdipaşa Beldesi'nde kurulan Abdipaşa Orman İşletme Şefliği'ne devredilmiştir. Böylece şefliğin geriye kalan 8, 15-17, 25, 26, 42-45, 51-54, 57-83, 85-127 no'lu bölmeleri kapsayan 4946,5 ha. ormanlık, 1685,0 ha. ormansız olmak üzere 6631,5 ha. işletme alanı ortaya çıkmıştır. Plan ünitesi ormanlarının bir kısmı Abdipaşa Orman İşletme Şefliği'ne devredildiğinden ve büyük bölmelerin kendi içinde bölünmesi nedeniyle eski plandaki bölme numaraları değişmiştir (Tablo 2.1).

Tablo 2.1 Değişen bölme numaraları.

Yeni Bölme No	Eski Bölme No	Yeni Bölme No	Eski Bölme No	Yeni Bölme No	Eski Bölme No	Yeni Bölme No	Eski Bölme No	Yeni Bölme No	Eski Bölme No
1	8	21	92	41	72	61	100	81	115
2	8	22	93	42	73	62	102	82	116

Tablo 2.1 (devam ediyor).

Yeni Bölme No	Eski Bölme No	Yeni Bölme No	Eski Bölme No	Yeni Bölme No	Eski Bölme No	Yeni Bölme No	Eski Bölme No	Yeni Bölme No	Eski Bölme No
3	15	23	57	43	73	63	101	83	117
4	16	24	94	44	74	64	103	84	118
5	17	25	59	45	76	65	104	85	119
6	17	26	95	46	76	66	104	86	119
7	25	27	95	47	77	67	105	87	107
8	26	28	60	48	78	68	106	88	121
9	52	29	60	49	79	69	80	89	122
10	63	30	61	50	85	70	81	90	123
11	51	31	64	51	86	71	82	91	124
12	58	32	64	52	87	72	83	92	125
13	62	33	65	53	88	73	83	93	126
14	62	34	66	54	89	74	108	94	127
15	42	35	67	55	90	75	109	95	120
16	43	36	68	56	91	76	110		
17	44	37	69	57	96	77	111		
18	45	38	70	58	97	78	112		
19	53	39	71	59	98	79	113		
20	54	40	75	60	99	80	114		

2.1.1.2 Araştırma Alanındaki Mevcut Nüfus Dağılışı

Plan ünitesi sınırları içerisinde Tayyip (nüfus:353), Cücahlı (nüfus:178) ve Kehler (nüfus:214) köyleri bulunmaktadır. Ayrıca Ovacuma beldesine bağlı birçok mahalle şeflik sınırları içinde yer almaktadır.

2.1.1.3 Araştırma Alanındaki Halkın Geçim Olanakları

Yöre halkının geçim kaynağı ormancılık çalışmalarıdır. Az da olsa tarım ve hayvancılıkta yapılmaktadır.

2.1.1.4 Araştırma Alanındaki Köylünün Ormandan Faydalanma Şekil ve Miktarları

Orman köylüleri; verimli ormana sahip olma avantajlarını kullanmakta ve hemen hemen yıl boyu süren ormancılık çalışmalarından yararlanmaktadırlar. Plan ünitesi ormanları sadece köyler için değil Ovacuma beldesi için de gelir getiren en önemli kaynaklardanır. Bunlardan

başka, Ormandan yapacak ve yakacak almak, otlatma yapmak, ormandan açılan alanlarda tarım yapmak, mantar toplamak, vb. şekillerde yararlanılmaktadır.

2.1.1.5 Araştırma Alanındaki Hayvan Cins ve Miktarları, Otlatma Tarzı

Bu konuda yeterli ve sağlıklı bilgi alınmamıştır. Ancak üst boyutta olmamakla birlikte yer yer düzensiz ve başıboş otlatma yapıldığı gözlenmiştir. Yöre halkının sahip olduğu hayvanların cins ve miktarları çok değişken olup bu konuda sağlıklı bilgi edinmek çok zordur. Zaten hayvanın miktarından çok ormana verdiği zarar önem kazanmaktadır. Bu da çok ürkütücü boyutlarda değildir.

2.1.1.6 Araştırma Alanındaki Halkın Ormana Yaptığı Etkiler

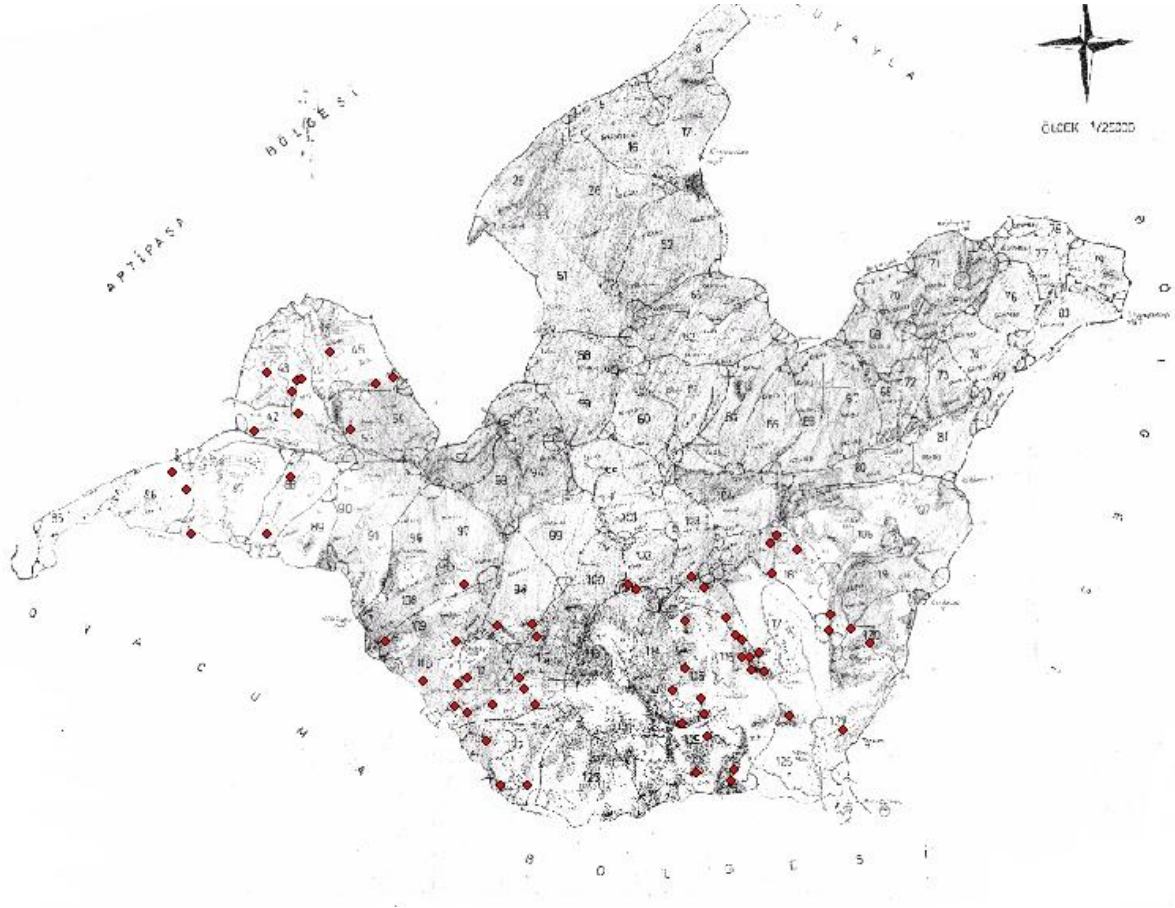
Plan ünitesi içerisinde yerleşik nüfus bölgenin büyük bir bölümünde sorunlar yaratmaktadır. 1986-2005 planında plan ünitesinin büyük çoğunluğu “Sosyal Baskılı İşletme Sınıfı” olarak ayrılmıştır. 2006-2025 plan döneminde de yerleşim yerleri civarında yapılan tahribatlar, ormanların parçalanmalarına neden olması ve yok olma süreci yaşatması nedeni ile bir kısım orman “Toprak Koruma Ormanı” olarak ayrılmıştır.

2.1.1.7 Araştırma Alanındaki Köylülerin İşletmeye Sağlayacağı İş Gücü Miktarı

Plan ünitesindeki mevcut nüfus, başka geçim kaynağı olmaması nedeniyle düzenli bir ormancılığı yapabilecek potansiyel iş gücüne sahiptir.

2.1.1.8 Halk-Orman İlişkilerinin Düzenlenmesine yönelik Mümkün Olan Önlemler

Plan ünitesindeki orman köylüsü eğitim seviyesi ve geçim düzeyi olarak orta seviyededir. İşletme şefliği sınırları içerisinde yaşayan nüfusun kalkındırılması ve refaha kavuşturulması amacıyla orman idaresinin sağlayabileceği olanaklar çok sınırlıdır. Bu nedenle halk-orman ilişkilerinin düzenlenmesi, halkın eğitim seviyesinin daha da yükseltilmesi, halkın ekonomik olarak kalkındırılıp, refaha kavuşturulabilmesi ancak devletin diğer kuruluşlarının da katkısıyla olanaklıdır.

Şekil 2.1 Karakışla orman işletmesi sahası ve deneme alanlarının bulunduğu noktalar.

Anketlerden elde edilen verilerin istatistiki değerlendirmeleri için, SPSS (Statistical Package for Social Science) 9.0 paket programından yararlanılmıştır. Parametrik testlerin kullanılabilmesi için verilerin normal dağılması ve homojen olması gerektiği göz önüne alınarak, uygun analizleri seçmek amacıyla öncelikle elde ettiğimiz verilerin özellikleri belirlenmiştir. Analizlerimizi amaca uygun ve verilerin düzenli olması amacıyla;

- Karakışla Orman İşletme Şefliği bünyesindeki orman köylerine ait istatistiki veriler,
- Hanelere Yönelik Anket ile elde edilen verilerin analizi ve yorumu

Bu araştırmada Zonguldak orman bölge müdürlüğü ulus orman işletme müdürlüğü karakışla orman işletme şefliği içerisinde kalan köylere komşu meşcereler ele alınmıştır.

Bu araştırmanın amaçları orman üzerindeki baskı unsurlarını tespit etmektir. Bu yüzden en büyük baskı unsuru olan insan ve insan temelli etkenleri ölçebilmek için yerleşim alanı yakınındaki meşcereler tercih edilmiştir.

2.2 METOD

Kolmogorov-Smirnov Testi, Kruskal-Wallis H Testi, Mann-Whitney U Testi ve Korelasyon Analizi kullanılarak köylerden elde edilen anketler değerlendirilmiş, veriler genellenerek anlamlı sonuçlar aranmıştır.

2.2.1 Kolmogorov-Smirnov Testi

Kolmogorov-Smirnov Testi rastgele elde edilmiş örnek bir verinin belirli bir dağılıma (uniform, normal veya poison) uyup uymadığını test etmek amacıyla kullanılır. Prensipte olarak Kolmogorov-Smirnov testi örnek verinin kümülatif dağılım fonksiyonunun öne sürülen kümülatif dağılım fonksiyonuyla karşılaştırılması esasına dayanır. Bu test yardımıyla bir örneklemden toplanan verilerin normal dağılım sergileyip sergilemediğini incelemek mümkündür. Parametrik testlerin kullanılabilmesi için verilerin normal dağılması ve homojen olması gerekmektedir. Bu nedenle bu araştırmada elde ettiğimiz verilerin normal dağılıma uygunluğu Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi kullanılarak belirlenmiştir (URL-7 2010).

2.2.2 Kruskal-Wallis H testi

Kruskal-Wallis H Testi parametrik olmayan verilere sahip ikiden fazla grubun ölçümlerinin karşılaştırılmasında kullanılan bir yöntemdir. Birbirinden bağımsız iki ya da daha fazla grubun (örneklem) bağımlı bir değişkene ilişkin ölçümlerinin karşılaştırılarak iki dağılım arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek amacıyla kullanılır. Bu testte ve parametrik olmayan diğer testlerde, gruplara ait ölçümlerin karşılaştırılmasında aritmetik ortalama yerine ortanca (medyan) değer esas alınır. Bu tez çalışmasında ise araştırmadaki verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi kullanarak belirledikten sonra verilerin ortalamalarının köylere göre farklılık gösterip göstermediği Kruskal Wallis H Testi kullanılarak belirlenmiştir (URL-6 2010; URL-8 2010).

2.2.3 Mann-Whitney U Testi

İki ilişkisiz örneklemden elde edilen verilerin birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini tespit etmeye yarayan bir testtir. Başka bir anlatımla, bu test iki ilişkisiz grubun, ilgilenilen değişken bakımından kainatta benzer dağılımlara sahip olup olmadığını test eder. Bu test, ilişkisiz ölçümlerin söz konusu olduğu az denekli deneysel çalışmalarda puanların dağılımının normallik varsayımını karşılamadığı deneysel çalışmalarda sıklıkla kullanılır. U testi, puanların normallik varsayımının karşılanmadığı durumlarda ilişkisiz t testinin alternatifi olarak ta bilinir. U testi t testinin parametrik olmayan bir dengi veya alternatifidir. Mann-Whitney U Testinin bu çalışmada kullanıldığı nokta ise analizlerin sonucunda aralarında anlamlı fark çıkan değişkenler için, farkın hangi gruplardan kaynaklandığını ortaya koymak amacıyla uygulanmıştır (URL-5 2010).

2.2.4 Korelasyon Analizi

Bir değişkenin değeri değişirken, bir diğer değişkenin de değeri değişiyorsa, bu ikisi arasında bir ilişki olduğu söylenebilir. Korelasyon iki değişken arasındaki bu ilişkiyi ölçmek için kullanılır. Bir değişken yüksek değerler alırken, diğer bir değişken de yüksek değerler alıyorsa, iki değişken arasında pozitif korelasyon olduğu söylenebilir. Aksine bir değişken yüksek değerler alırken, diğeri düşük değerler alıyorsa, iki değişken arasında negatif korelasyon söz konusudur. Korelasyon katsayısı r ile temsil edilir ve $r = +1$ kusursuz pozitif korelasyon, $r = -1$ kusursuz negatif korelasyon anlamındadır. İşte araştırmada uygulanan korelasyon analizi de Araştırmanın amacına ulaşması için analize sokulan 25 adet değişken arasındaki ikili ilişkilerin derecesini ölçmek için kullanılmıştır (URL-4 2010).

BÖLÜM 3

BULGULAR

3.1 KARAKIŞLA ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ BÜNYESİNDEKİ ORMAN KÖYLERİNİN ORMAN SUÇ BİLİNCİ VE ORMAN SUÇLARI ÜZERİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

3.1.1 Karakışla Orman İşletme Şefliği Bünyesindeki Orman Köylerine Ait İstatistikî Veriler

Karakışla işletme sahasında kalan üç köyün 10 mahallesinde yapılan anketlere göre aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 3.1 Köylerdeki dolu hanelerin adedi.

KÖYLER	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Bulamaç	5	11,6	11,6
Çakılıköy	2	4,7	16,3
Cücahli	4	9,3	25,6
Emirler	5	11,6	37,2
Kadioğlu	1	2,3	39,5
Kehler	2	4,7	44,2
Mahmutoğlu	6	14	58,1
Örencik	6	14	72,1
Tayyip	5	11,6	83,7
Yağmurlu	7	16,3	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.1'e göre Yağmurlu Köyü yedi hane ile en fazla dolu haneye sahipken (%16,3), Kadioğlu Köyü bir hane ile en az dolu haneye sahip olan köydür (%2,3).

Tablo 3.2 Hane reislerinin öğrenim durumları.

ÖĞRENİM DURUMU	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Yok	5	11,6	11,6
İlkokul	35	81,4	93
Ortaokul	3	7	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.2'ye göre hane reislerinin %81'inin ilkokul mezunu, %11'inin herhangi bir eğitim ve öğrenim kurumundan mezun olmadığı ve %7'sinin de ortaokul mezunu olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.3 Hanelerin ana gelirleri.

ANA GELİR	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Emekli	13	30,2	30,2
İşçi	3	7	37,2
Çiftçi	3	7	44,2
Ormancılık	12	27,9	72,1
Hayvancılık	11	25,6	97,7
Diğer	1	2,3	100
TOPLAM	43	100	

Hane reislerinin geçim kaynaklarına bakıldığında (Tablo 3.3); %30,2 ile birinci sırada emekli maaşı, %27,9 ile ikinci sırada ormancılık, %25,6 ile üçüncü sırada hayvancılık, %7 ile dördüncü sırada işçilik ve çiftçilik beraber yer alırken, son sırada %2,3 ile diğer işlerin ana geçim kaynağı olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.4 Hanelerin yan gelirleri.

YAN GELİR	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Tarım	8	18,6	18,6
Hayvancılık	4	9,3	27,9
Ormancılık	4	9,3	37,2
Ticaret	1	2,3	39,5
Tarım+Hayvancılık	6	14	53,5
Tarım+Ormancılık	1	2,3	55,8
Hayvancılık+Ormancılık	1	2,3	58,1
Yok	18	41,9	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.4'e göre hane reislerinin %41,9 gibi büyük bir bölümün herhangi bir yan gelirinin olmadığı, %18,6'sının yan gelirinin tarım, %9,3'ünün ormancılık, %2,3'ünün tarım+ormancılık ve %2,3'ünün de ticaret olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.5 Hanelerin aylık masrafları (TL).

AYLIK MASRAFLAR (TL)	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
200 TL'den az	5	11,6	11,6
201-500	32	74,4	86
501-800	2	4,7	90,7
801-1000	4	9,3	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Geçiminiz için aylık masrafınız ne kadar?” sorusuna verdikleri cevaplara göre (Tablo 3.5); %74,4'lük oranla birinci sırada aylık masrafı 201-500 TL arasında olanlar, %11,6 ile ikinci sırada 200 TL'den az olanlar, %9,3 ile üçüncü sırada 801-1000 TL

olanlar ve %4,7 ile dördüncü sırada 501-800 TL olanlar yer almıştır. Buna göre hanelerin yarısından fazlasının aylık masrafı 201-500 TL'dir.

Tablo 3.6 Konut türü.

KONUT TÜRÜ	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Ahşap	27	62,8	62,8
Betonarme	6	13,9	76,7
Ahşap+Beton	10	23,3	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.6'ya göre orman köylerindeki hanelerin %62,8'i ahşap, %23,3'ü ahşap+beton ve %13,9'u da betonarmedir.

Tablo 3.7 Hanedeki beyaz eşya miktarı (Adet).

BEYAZ EŞYA (Adet)	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
1	13	30,2	30,2
2	30	69,8	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.7'ye göre hanelerin %69,8'inde iki adet, %30,2'sinde ise bir adet beyaz eşya olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.8 Hanelerin sahip olduğu tapulu arazi miktarları (Dönüm).

TAPULU ARAZİ (Dönüm)	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
YOK	6	14	14
0-20	15	34,9	48,8
21-40	16	37,2	86
41-60	4	9,3	95,3
61-80	1	2,3	97,7
81-100	1	2,3	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.8'e göre hanelerin %37,2'si 21-40 dönüm arasında tapulu araziye sahipken %14'ünün tapulu arazisi yoktur. %2,3'lük oranlarla 61-80 dönüm ve 81-100 dönüm en alt sıradadırlar.

Tablo 3.9 Hanelerin sahip olduğu tapusuz arazi miktarları (Dönüm).

TAPUSUZ ARAZİ (Dönüm)	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Yok	40	93	93
21-40	3	7	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.9'a göre hanelerin %93'ünün tapusuz arazisi bulunmazken, %7'sinin 21-40 dönümlük tapusuz arazisi bulunmaktadır. Buna göre hanelerin hemen hemen tamamında tapu sorunu bulunmamaktadır.

Tablo 3.10 Hanelerin sahip olduğu büyükbaş hayvan sayıları (Adet).

BÜYÜKBAŞ HAYVAN (Adet)	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Yok	12	27,9	27,9
0-3	11	25,6	53,5
4-7	16	37,2	90,7
8-11	3	7	97,7
12-15	1	2,3	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.10'a göre hanelerin %37,2'si 4-7 adet büyükbaş hayvana sahipken, %27,9'unun hiç büyükbaş hayvanı yoktur.

Tablo 3.11 Hanelerin sahip olduğu küçükbaş hayvan sayıları (Adet).

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN (Adet)	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Yok	31	72,1	72,1
0-5	4	9,3	81,4
6-10	3	7	88,4
12-15	1	2,3	90,7
16-20	2	4,7	95,3
21-25	2	4,7	100
TOPLAM	43	100	

Tablo 3.11'e göre hanelerin %72,1'i küçükbaş hayvancılık ile uğraşmamaktadır. En fazla küçükbaş hayvan sayısı 0-5 adet olup, toplam hane sayısının %9,3'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 3.12 Mevcut köy meralarının yeterliliği.

MERALARIN YETERLİLİĞİ	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Evet	27	62,8	62,8
Hayır	16	37,2	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Köy meralarını yeterli buluyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında (Tablo 3.12); hanelerin %62,8’i köy meralarının yeterli olduğunu söylerken, %37,2’si köy meralarının yeterli olmadığını dile getirmişlerdir.

Tablo 3.13 Hanelerin ısınma ve pişirmede kullandıkları materyal.

ISINMA ve PİŞİRME	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Odun	7	16,3	16,3
Tüp	1	2,3	18,6
Odun+Kömür	1	2,3	20,9
Odun+Tüp	33	76,7	97,7
Elektrik+Tüp	1	2,3	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Isınmada ve pişirmede ne kullanıyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevaplara göre (Tablo 3.13); %76,7 gibi büyük bir oranı ısınma ve pişirmede kaynak olarak odun ve tüp gazı birlikte kullandıkları, hiç odun kullanmayıp sadece tüp gaz kullananlar ile elektrik ve tüp gazı birlikte kullananların %2,3 olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda orman köylüleri için odunun vazgeçilmez bir ısınma ve pişirme kaynağı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Tablo 3.14 Hanelerin yıllık ihtiyaç duydukları odun miktarları (Ster).

ODUN (Ster)	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
0-5	1	2,3	2,3
6-10	4	9,3	11,6
10-15	20	46,5	58,1
16-20	15	34,9	93
21-25	3	7	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Yıllık odun ihtiyacınız ne kadar?” sorusuna verdikleri cevaplar doğrultusunda (Tablo 3.14); %46,5 ile birinci sırada 10-15 ster olanlar, %34,9 ile ikinci sırada 16-20 ster olanlar yer almaktadır. Tablo sonuçlarına bakıldığında orman köylülerinin yıllık odun ihtiyacının %88,4 oranla 10 sterin üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 3.15 Hanelerin sahip olduğu sosyal güvenceler.

SOSYAL GÜVENCE	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
SSK	14	32,6	32,6
ES	3	7	39,5
Bağ-Kur	9	20,9	60,5
Yeşil kart	10	23,3	83,7
Yok	7	16,3	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Herhangi bir sağlık güvenceniz var mı?” sorusuna verdikleri cevaplara göre (Tablo 3.15); hane reislerinin %32,6’sı SSK’lı, %23,3’ü Yeşilkart’lı, %20,9’u Bağ-Kur’lu, %7’si de Emekli Sandığına bağlıken %16,3’ünün herhangi bir sosyal güvencesinin olmadığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.16 Hanelerin ısınma ve pişirmede tercih ettikleri odun türleri.

ODUN TÜRÜ	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Meşe	22	51,2	51,2
Kayın	19	44,2	95,3
Gürgen	2	4,7	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Odun olarak hangi ağaç türlerini tercih ediyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar sonucunda (Tablo 3.16); %51,2’si Meşe odununu, %44,2’si de Kayın odununu tercih ederken sadece %2’si Gürgen odununu tercih etmektedir.

Tablo 3.17 Hanelerin orman suçları hakkındaki bilgi düzeyleri.

SUÇ BİLGİSİ	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Hepsini	13	30,2	30,2
Çoğunu	23	53,5	83,7
Bazılarını	7	16,3	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Orman yasasına göre suç olan eylemleri biliyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar , Bazılarını bildiği tespit edilmiştir. Çok Azını ve Hiçbirini bilmeyen hane reisi tespit edilmemiştir.

Tablo 3.18 Hanelerin yasalarca kendilerine tanınan haklara olan bilgi düzeyleri.

HAKLARIN BİLGİSİ	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Hepsini	8	18,6	18,6
Çoğunu	27	62,8	81,4

Tablo 3.18 (devam ediyor).

HAKLARIN BİLGİSİ	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Bazılarını	7	16,3	97,7
Çok Azını	1	2,3	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Orman yasasına göre haklarınızı biliyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında (Tablo 3.18); %62,8 ile birinci sırada Çoğunu, %18,6 ile ikinci sırada Hepsini, %16,3 ile üçüncü sırada Bazılarını bilenler yer alırken son sırada %2,3 ile de Çok Azını bilenler yer almıştır. Hiçbirini bilmeyen hane reisi ise tespit edilmemiştir.

Tablo 3.19 Hanelerin orman cezalarına bakış açıları.

CEZALAR	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Çok Ağır	16	37,2	37,2
Ağır	16	37,2	74,4
Normal	9	20,9	95,3
Hafif	2	4,7	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Orman suçu cezalarının ağırlığını nasıl buluyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevapların sonuçlarına göre (Tablo 3.19); %37,2’ si orman suçlarını Çok Ağır ve Ağır bulurken, %20,9’unun Normal ve %4,7’sinin de Hafif bulduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.19 Hanelere göre orman koruma işini yerine getiren kişiler.

ORMAN KORUMA	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Köylü	30	69,8	69,8
Ormanacı	13	30,2	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Orman koruma işini en iyi kim yapar?” sorusuna verdikleri cevaplara göre (Tablo 3.20); %69,8’i köylünün gerçekleştirdiğini, %30,2’si de ormancılardan gerçekleştirdiğini söylemişlerdir. Bu da Şenyaz’ın (2003) orman köylüleri orman teşkilatının kendilerine potansiyel suçlu olarak bakmamasını, gelir durumlarının artırılması ve kaynaklardan çok yönlü yararlanabildikleri sürece orman kaynaklarını kendileri daha iyi koruyabileceklerini tezini desteklemektedir.

Tablo 3.20 Haneler açısından ormanın kendileri için anlamı.

ORMAN İFADE	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Gelir	21	48,8	48,8
Sağlık	11	25,6	74,4
Estetik ve Rekreasyon	2	4,7	79,1
Erozyon Önleme	1	2,3	81,4
Odun	3	7	88,4
İklim	3	7	95,3
Su Kaynağı	2	4,7	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Orman sizin için ne ifade ediyor?” sorusuna verdikleri cevapların sonucuna göre (Tablo 3.21); birinci sırada gelir (%48,8), ikinci sırada sağlık (%25,6), üçüncü sırada odun ve iklim (%7), dördüncü sırada estetik ve rekreasyon ile su kaynağı, beşinci sırada ise erozyon önleme (%2,3) yer almaktadır.

Tablo 3.21 Haneler açısından orman suçlarının işlenme sebepleri.

SUÇUN SEBEBİ	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
İhtiyaç	26	60,5	60,5
Cehalet	13	30,2	90,7
Zevk	3	7	97,7
Alışkanlık	1	2,3	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Suç olduğu bilinen bir iş (kaçak odun kesme gibi) sizce neden yapılıyor?” sorusuna verdikleri cevapların sonucuna göre (Tablo 3.22); birinci sırada ihtiyaç (%60,5), ikinci sırada cehalet (%30,2), üçüncü sırada zevk ve dördüncü sırada alışkanlık (%2,3) yer almaktadır.

Tablo 3.22 Haneler açısından suçların affının suça olan etkisi.

AFLARIN SUÇA TEŞVİKİ	HANE SAYISI	YÜZDE (%)	BİRİKİMLİ YÜZDE (%)
Evet	3	7	7
Hayır	40	93	100
TOPLAM	43	100	

Orman köylülerinin “Aflar cesaretlendirici bir rol oynuyor mu?” sorusuna %93’ü hayır cevabını verirken yalnızca %7’si evet cevabını vermiştir (Tablo 3.23).

3.1.2 Hanelere Yönelik Anket İle Elde Edilen Verilerin Analizi ve Yorumu

Bu bölümde orman köylülerinin sosyo-ekonomik yapısı incelenmiş, farklılıkların hangi köylerde ne şekilde olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır. Anketlerden elde ettiğimiz verilerimizi istatistiki açıdan değerlendirmek ve yorumlamak için Tek Örneklem

Kolmogorov-Smirnov Testi, Kruskal Wallis H Testi, Mann-Whitney U Testi ve Korelasyon Analizi kullanılmıştır.

Analizlere başlamadan önce uygun analizleri seçmek için verilerin özellikleri belirlenmiştir. Parametrik testlerin kullanılabilmesi için verilerin normal dağılması ve homojen olması gerekmektedir. Bu nedenle elde ettiğimiz verilerin normal dağılıma uygunluğu Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi kullanılarak belirlenmiştir. Yapılan testin sonucunda tablonun Assymp.Sig. (Anlamlılık) satırındaki değerlerin istatistiksel anlamlılık hesaplamalarında sınır değeri kabul edilen 0,05'den küçük olması incelenen faktörlerin dağılımlarının normal olmadığını göstermiştir. Bu sebeple analizler için parametrik olmayan (non-parametrik) test yöntemleri tercih edilmek zorunda kalmıştır.

Verilerimizin normal dağılım gösterip göstermediğini belirledikten sonra verilerin ortalamalarının köylere göre farklılık gösterip göstermediği Kruskal Wallis H Testi kullanılarak belirlenmiştir (Tablo 3.24). Kruskal Wallis Testi sonucunda elde edilen tablonun "Asymp. Sig (Anlamlılık)" değeri $p > 0,05$ çıkması değişkenler arasında anlamlı bir farkın olmadığı, $p < 0,05$ çıkması ise değişkenler arasında anlamlı bir farkın olduğunu göstermektedir. Analiz sonucunda aralarında anlamlı fark çıkan değişkenler için, farkın hangi gruplardan kaynaklandığını ortaya koymak amacıyla Mann-Whitney U Testi uygulanmıştır.

Tablo 3.23 Köylere göre değişkenler arasındaki farklılıklar ve benzerlikleri belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis H Testi sonuçları.

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Erkek	Bulamaç	5	23,3	9	13,27	0,151	Anlamsız
	Çakılköy	2	27,5				
	Cücahlı	4	38,75				
	Emirler	5	23				
	Kadioğlu	1	14,5				
	Kehler	2	14,5				
	Mahmutoğlu	6	17,25				
	Örencik	6	18,33				
	Tayyip	5	22				
	Yağmurlu	7	19,64				
	TOPLAM		43				

Tablo 3.24 (devam ediyor).

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Kadın	Bulamaç	5	14,4	9	11,89	0,22	Anlamsız
	Çakılköy	2	32,5				
	Cücahlı	4	33,75				
	Emirler	5	20,8				
	Kadıoğlu	1	10,5				
	Kehler	2	20,25				
	Mahmutoğlu	6	15,08				
	Örencik	6	28,17				
	Tayyip	5	23,5				
	Yağmurlu	7	20,29				
	TOPLAM	43					
15 Yaş Altı	Bulamaç	5	16,3	9	16,33	0,06	Anlamsız
	Çakılköy	2	37,25				
	Cücahlı	4	37,25				
	Emirler	5	21,7				
	Kadıoğlu	1	13				
	Kehler	2	26,5				
	Mahmutoğlu	6	15,75				
	Örencik	6	22,08				
	Tayyip	5	23,1				
	Yağmurlu	7	17,71				
	TOPLAM	43					
Öğrenim	Bulamaç	5	23	9	13,54	0,14	Anlamsız
	Çakılköy	2	23				
	Cücahlı	4	27,75				
	Emirler	5	30,6				
	Kadıoğlu	1	23				
	Kehler	2	23				
	Mahmutoğlu	6	16,33				
	Örencik	6	23				
	Tayyip	5	15				
	Yağmurlu	7	20,14				
	TOPLAM	43					

Tablo 3.24 (devam ediyor).

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Geçim Kaynağı	Bulamaç	5	26,1	9	6,37	0,703	Anlamsız
	Çakılköy	2	16,25				
	Cücahlı	4	19,13				
	Emirler	5	24,3				
	Kadıoğlu	1	7				
	Kehler	2	31,25				
	Mahmutoğlu	6	16,42				
	Örencik	6	20,08				
	Tayyip	5	22,7				
	Yağmurlu	7	26,14				
	TOPLAM	43					
Yan Gelir	Bulamaç	5	21,7	9	9,35	0,389	Anlamsız
	Çakılköy	2	27,5				
	Cücahlı	4	21				
	Emirler	5	26,2				
	Kadıoğlu	1	10,5				
	Kehler	2	17,5				
	Mahmutoğlu	6	32,17				
	Örencik	6	13,83				
	Tayyip	5	19,7				
	Yağmurlu	7	21,07				
	TOPLAM	43					
Aylık Masraf	Bulamaç	5	17,8	9	17,13	0,047	<i>Anlamlı</i>
	Çakılköy	2	21,5				
	Cücahlı	4	35,75				
	Emirler	5	21,5				
	Kadıoğlu	1	21,5				
	Kehler	2	12,25				
	Mahmutoğlu	6	21,5				
	Örencik	6	28,17				
	Tayyip	5	14,1				
	Yağmurlu	7	21,29				
	TOPLAM	43					

Tablo 3.24 (devam ediyor).

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Konut Türü	Bulamaç	5	14	9	18,01	0,035	<i>Anlamlı</i>
	Çakılköy	2	14				
	Cücahlı	4	18,13				
	Emirler	5	23,8				
	Kadioğlu	1	38,5				
	Kehler	2	22,25				
	Mahmutoğlu	6	24,92				
	Örencik	6	33,08				
	Tayyip	5	25,5				
	Yağmurlu	7	14				
	TOPLAM	43					
Meralar	Bulamaç	5	18,3	9	19,58	0,021	<i>Anlamlı</i>
	Çakılköy	2	14				
	Cücahlı	4	24,75				
	Emirler	5	35,5				
	Kadioğlu	1	14				
	Kehler	2	24,75				
	Mahmutoğlu	6	17,58				
	Örencik	6	14				
	Tayyip	5	31,2				
	Yağmurlu	7	20,14				
	TOPLAM	43					
Beyaz Eşya	Bulamaç	5	19,9	9	4,12	0,904	Anlamsız
	Çakılköy	2	17,75				
	Cücahlı	4	17,75				
	Emirler	5	24,2				
	Kadioğlu	1	28,5				
	Kehler	2	17,75				
	Mahmutoğlu	6	24,92				
	Örencik	6	24,92				
	Tayyip	5	24,2				
	Yağmurlu	7	19,29				
	TOPLAM	43					

Tablo 3.24 (devam ediyor).

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Tapulu Arazi	Bulamaç	5	21,2	9	13,13	0,157	Anlamsız
	Çakılköy	2	3,5				
	Cücahlı	4	25,63				
	Emirler	5	17				
	Kadioğlu	1	29,5				
	Kehler	2	36,25				
	Mahmutoğlu	6	21,75				
	Örencik	6	30,58				
	Tayyip	5	19,1				
	Yağmurlu	7	19,14				
	TOPLAM	43					
Tapusuz Arazi	Bulamaç	5	24,8	9	10,4	0,319	Anlamsız
	Çakılköy	2	31,25				
	Cücahlı	4	20,5				
	Emirler	5	24,8				
	Kadioğlu	1	20,5				
	Kehler	2	20,5				
	Mahmutoğlu	6	20,5				
	Örencik	6	20,5				
	Tayyip	5	20,5				
	Yağmurlu	7	20,5				
	TOPLAM	43					
Büyükbaş	Bulamaç	5	30,7	9	11,78	0,226	Anlamsız
	Çakılköy	2	31,5				
	Cücahlı	4	19				
	Emirler	5	21,1				
	Kadioğlu	1	31,5				
	Kehler	2	6,5				
	Mahmutoğlu	6	16,75				
	Örencik	6	28,58				
	Tayyip	5	18,4				
	Yağmurlu	7	19,93				
	TOPLAM	43					

Tablo 3.24 (devam ediyor).

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Küçükbaş	Bulamaç	5	26,2	9	12,55	0,184	Anlamsız
	Çakılköy	2	40,75				
	Cücahlı	4	16				
	Emirler	5	23				
	Kadıoğlu	1	16				
	Kehler	2	26,5				
	Mahmutoğlu	6	19,5				
	Örencik	6	22,42				
	Tayyip	5	16				
	Yağmurlu	7	22				
	TOPLAM	43					
Isınma	Bulamaç	5	26	9	17,92	0,036	<i>Anlamlı</i>
	Çakılköy	2	26				
	Cücahlı	4	26				
	Emirler	5	26				
	Kadıoğlu	1	26				
	Kehler	2	4				
	Mahmutoğlu	6	23				
	Örencik	6	26				
	Tayyip	5	21,6				
	Yağmurlu	7	13,43				
	TOPLAM	43					
Odun Miktarı	Bulamaç	5	26	9	9,92	0,357	Anlamsız
	Çakılköy	2	28,75				
	Cücahlı	4	24,25				
	Emirler	5	19				
	Kadıoğlu	1	33				
	Kehler	2	24,25				
	Mahmutoğlu	6	14				
	Örencik	6	30,17				
	Tayyip	5	16,6				
	Yağmurlu	7	19,57				
	TOPLAM	43					

Tablo 3.24 (devam ediyor).

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Sosyal Güvence	Bulamaç	5	30,1	9	10,78	0,291	Anlamsız
	Çakılköy	2	14,75				
	Cücahlı	4	27,63				
	Emirler	5	22,9				
	Kadioğlu	1	7,5				
	Kehler	2	23,75				
	Mahmutoğlu	6	12,92				
	Örencik	6	20,58				
	Tayyip	5	18,1				
	Yağmurlu	7	27,79				
	TOPLAM	43					
Odun Türü	Bulamaç	5	15,6	9	12,88	0,168	Anlamsız
	Çakılköy	2	11,5				
	Cücahlı	4	21,75				
	Emirler	5	32				
	Kadioğlu	1	11,5				
	Kehler	2	27				
	Mahmutoğlu	6	23,5				
	Örencik	6	28,58				
	Tayyip	5	15,6				
	Yağmurlu	7	20,29				
	TOPLAM	43					
Suç Bilinci	Bulamaç	5	21,4	9	7,65	0,569	Anlamsız
	Çakılköy	2	32,5				
	Cücahlı	4	28				
	Emirler	5	17,8				
	Kadioğlu	1	7				
	Kehler	2	23,5				
	Mahmutoğlu	6	25				
	Örencik	6	16				
	Tayyip	5	24,4				
	Yağmurlu	7	21,57				
	TOPLAM	43					

Tablo 3.24 (devam ediyor.)

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Haklar	Bulamaç	5	15	9	12,91	0,167	Anlamsız
	Çakılköy	2	22				
	Cücahlı	4	30,5				
	Emirler	5	21,9				
	Kadioğlu	1	39				
	Kehler	2	13,25				
	Mahmutoğlu	6	25,5				
	Örencik	6	19				
	Tayyip	5	28,8				
	Yağmurlu	7	17				
	TOPLAM	43					
Cezalar	Bulamaç	5	14,9	9	10,7	0,297	Anlamsız
	Çakılköy	2	16,5				
	Cücahlı	4	28,13				
	Emirler	5	18,1				
	Kadioğlu	1	37				
	Kehler	2	8,5				
	Mahmutoğlu	6	26				
	Örencik	6	28,08				
	Tayyip	5	23,8				
	Yağmurlu	7	19,71				
	TOPLAM	43					
Orman Koruma	Bulamaç	5	15,5	9	6,44	0,695	Anlamsız
	Çakılköy	2	15,5				
	Cücahlı	4	20,88				
	Emirler	5	24,1				
	Kadioğlu	1	15,5				
	Kehler	2	26,25				
	Mahmutoğlu	6	26,25				
	Örencik	6	26,25				
	Tayyip	5	19,8				
	Yağmurlu	7	21,64				
	TOPLAM	43					

Tablo 3.24 (devam ediyor).

DEĞİŞKENLER	KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Orman İfade	Bulamaç	5	27,7	9	4,97	0,837	Anlamsız
	Çakılköy	2	19				
	Cücahlı	4	22,25				
	Emirler	5	14,2				
	Kadioğlu	1	27				
	Kehler	2	25,5				
	Mahmutoğlu	6	23,33				
	Örencik	6	25,58				
	Tayyip	5	20				
	Yağmurlu	7	19,71				
	TOPLAM	43					
Suç Sebebi	Bulamaç	5	21,3	9	8,64	0,471	Anlamsız
	Çakılköy	2	23,25				
	Cücahlı	4	20,38				
	Emirler	5	30,7				
	Kadioğlu	1	13,5				
	Kehler	2	23,25				
	Mahmutoğlu	6	16,75				
	Örencik	6	26,25				
	Tayyip	5	25,2				
	Yağmurlu	7	16,29				
	TOPLAM	43					
Aflar	Bulamaç	5	23,5	9	5,77	0,762	Anlamsız
	Çakılköy	2	23,5				
	Cücahlı	4	18,13				
	Emirler	5	23,5				
	Kadioğlu	1	23,5				
	Kehler	2	23,5				
	Mahmutoğlu	6	23,5				
	Örencik	6	23,5				
	Tayyip	5	19,2				
	Yağmurlu	7	20,43				
	TOPLAM	43					

Yapılan Kruskal Wallis H Testi sonucunda değişkenlerin ortalamalarının köylere göre istatistiki açıdan farklı olup olmadığı Tablo 3.24' te gösterilmiştir. Kruskal Wallis H Testi sonucuna (Tablo 3.24) göre; aylık masraf (p=0,047), konut türü (p=0,035), meraların yeterliliği (p=0,021) ve ısınma-pişirme metotları (p=0,036) açısından köyler birbirinden anlamlı farklılık göstermektedirler (p<0,05). Diğer değişkenler açısından köyler arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık çıkmamış ve köylerin birbirleri ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir (p>0,05).

Kruskal Wallis H Testi sonucunda aralarında anlamlı fark çıkan değişkenler için farkın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Mann-Whitney U Testi uygulanmıştır.

3.1.2.1 Aylık Masrafa Göre Köyler Arasındaki İlişki

Tablo 3.24 Aylık masrafa göre orman köyleri arasındaki anlamlı farklılıkları tespit etmek için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları.

KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Bulamaç	5	3,40	17,00	-2,157	0,031
Cücahlı	4	7,00	28,00		
TOPLAM	9				
Cücahlı	4	6,88	27,50	-2,196	0,028
Emirler	5	3,50	17,50		
TOPLAM	9				
Cücahlı	4	7,75	31,00	-2,372	0,018
Mahmutoğlu	6	4,00	24,00		
TOPLAM	10				
Cücahlı	4	7,13	28,50	-2,195	0,028
Tayyip	5	3,30	16,50		
TOPLAM	9				
Cücahlı	4	8,50	34,00	-2,072	0,038
Yağmurlu	7	4,57	32,00		
TOPLAM	11				

Kruskal Wallis H Testi sonucunda ortaya çıkan gruplar arasındaki anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Mann-Whitney U Testi sonucunda (Tablo 3.25); Cücahlı Köyü'nün aylık masrafının Bulamaç, Emirler, Mahmutoğlu ve Yağmurlu köylerine göre daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır ($p < 0,05$). Diğer ikili ilişkilerde anlamlı farklılıkların olmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$).

3.1.2.2 Konut Türüne Göre Köyler Arasındaki İlişki

Tablo 3.25 Konut türüne göre orman köyleri arasındaki anlamlı farklılıkları tespit etmek için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları.

KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Bulamaç	5	3,00	15,00	-2,236	0,025
Kadioğlu	1	6,00	6,00		
TOPLAM	6				
Bulamaç	5	3,50	17,50	-2,559	0,011
Örencik	6	8,08	48,50		
TOPLAM	11				
Cücahlı	4	3,25	13,00	-2,054	0,040
Örencik	6	7,00	42,00		
TOPLAM	10				
Kadioğlu	1	8,00	8,00	-2,646	0,008
Yağmurlu	7	4,00	28,00		
TOPLAM	8				
Mahmutoğlu	6	8,75	52,50	-2,034	0,042
Yağmurlu	7	5,50	38,50		
TOPLAM	13				
Örencik	6	9,92	59,50	-2,903	0,004
Yağmurlu	7	4,50	31,50		
TOPLAM	13				
Tayyip	5	8,60	43,00	-2,245	0,025
Yağmurlu	7	5,00	35,00		
TOPLAM	12				

Kruskal Wallis H Testi sonucunda ortaya çıkan gruplar arasındaki anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Mann-Whitney U Testi sonucunda (Tablo 3.26); Kadioğlu Köyü'nün konut türünün Bulamaç ve Yağmurlu'ya göre, Örencik Köyü'nün Bulamaç, Cücahlı ve Yağmurlu köyelerine göre, Tayyip Köyü ile Mahmutoğlu Köyü'nün konut türünün de Yağmurlu Köyü'ne göre daha iyi olduğu ortaya çıkmıştır ($p < 0,05$). Diğer ikili ilişkilerde anlamlı farklılıkların olmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$).

3.1.2.3 Isınma ve Pişirmede Kullanılan Materyallere Göre Köyler Arasındaki İlişki

Tablo 3.26 Isınma ve pişirmede kullanılan materyallere göre orman köyleri arasındaki anlamlı farklılıkları tespit etmek için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları.

KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Bulamaç	5	5,00	25,00	-2,249	0,014
Kehler	2	1,50	3,00		
TOPLAM	7				
Bulamaç	5	8,50	42,50	-1,982	0,047
Yağmurlu	7	5,07	35,50		
TOPLAM	12				
Emirler	5	5,00	25,00	-2,449	0,014
Kehler	2	1,50	3,00		
TOPLAM	7				
Emirler	5	8,50	42,50	-1,982	0,047
Yağmurlu	7	5,07	35,50		
TOPLAM	12				
Kehler	2	1,50	3,00	-2,060	0,039
Mahmutoğlu	6	5,50	33,00		
TOPLAM	8				

Tablo 3.27 (devam ediyor).

KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Kehler	2	1,50	3,00	-2,640	0,008
Örencik	6	5,50	33,00		
TOPLAM	8				
Örencik	6	9,00	54,00	-2,138	0,035
Yağmurlu	7	5,29	37,00		
TOPLAM	13				

Kruskal Wallis H Testi sonucunda ortaya çıkan gruplar arasındaki anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Mann-Whitney U Testi sonucunda (Tablo 3.27); Bulamaç Köyü'nün ısınma ve pişirme şeklinin Kehler ve Yağmurlu Köyü'ne göre, Emirler Köyü'nün Kehler ve Yağmurlu Köyü'ne göre, Mahmutoğlu Köyü'nün Kehler Köyü'ne göre, Örencik Köyü'nün Kehler ve Yağmurlu Köyü'ne göre ısınma ve pişirme şeklinin daha iyi olduğu ve odunun yanında diğer ısınma ve pişirme kaynaklarını kullandıkları ortaya çıkmıştır ($p < 0,05$). Diğer ikili ilişkilerde anlamlı farklılıkların olmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$).

3.1.2.4 Köy Meralarının Mevcut Durumuna Göre Köyler Arasındaki İlişki

Tablo 3.28 Köy meralarının yeterliliği hakkındaki görüşlerine göre orman köyleri arasındaki anlamlı farklılıkları tespit etmek için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları.

KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
<i>Bulamaç</i>	5	3,50	17,50	-2,449	0,014
<i>Emirler</i>	5	7,50	37,50		
TOPLAM	10				
<i>Çakılköy</i>	2	1,50	3,00	-2,449	0,014
<i>Emirler</i>	5	5,00	25,00		
TOPLAM	7				

Tablo 3.28 (devam ediyor).

KÖYLER	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
<i>Emirler</i>	5	4,00	20,00	-2,236	0,025
<i>Kadioğlu</i>	1	1,00	1,00		
<i>TOPLAM</i>	6				
<i>Emirler</i>	5	8,50	42,50	-3,162	0,002
<i>Mahmutoğlu</i>	6	3,92	23,50		
<i>TOPLAM</i>	11				
<i>Emirler</i>	5	9,00	45,00	-2,369	0,018
<i>Örencik</i>	6	3,50	21,00		
<i>TOPLAM</i>	11				
<i>Emirler</i>	5	9,00	45,00	-2,003	0,045
<i>Yağmurlu</i>	7	4,71	33,00		
<i>TOPLAM</i>	12				
<i>Mahmutoglu</i>	6	4,42	26,50	-2,619	0,009
<i>Tayyip</i>	5	7,90	39,50		
<i>TOPLAM</i>	11				
<i>Örencik</i>	6	4,00	24,00	-3,162	0,002
<i>Tayyip</i>	5	8,40	42,00		
<i>TOPLAM</i>	11				

Kruskal Wallis H Testi sonucunda ortaya çıkan gruplar arasındaki anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Mann-Whitney U Testi sonucunda (Tablo 3.28); Emirler Köyü'nün köy meralarını Bulamaç, Çakılıköy, Kadioğlu, Mahmutoğlu, Örencik ve Yağmurlu Köyü'ne göre daha yetersiz bulunduğu ortaya çıkmıştır ($p < 0,05$). Tayyip Köyü'nün ise Mahmutoğlu ve Örencik Köyü'ne göre köy meralarını daha yetersiz bulunduğu ortaya çıkmıştır ($p < 0,05$). Diğer ikili ilişkilerde anlamlı farklılıkların olmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$).

Tablo 3.29 Analizlerde kullanılan değerlere ait istatistiki değerler.

DEĐIŐKENLER	Minimum (X_{min})	Maksimum (X_{max})	Ortalama (\bar{X})	Standart Sapma (S_x)	Varyans (V)
Erkek	0	7	1,88	1,55	2,391
Kadın	0	8	2,42	1,79	3,202
15 Yaş Altı	0	5	1	1,51	2,286
Öğrenim	1	3	1,95	0,43	0,188
Ana Gelir	1	8	4,44	2,61	6,824
Yan Gelir	1	15	8,05	6,16	37,903
Aylık Masraf	1	4	2,12	0,73	0,534
Konut Türü	1	3	1,6	0,85	0,721
Meralar	1	2	1,37	0,49	0,239
Beyaz Eşya	1	2	1,7	0,46	0,216
Tapulu	1	6	2,58	1,07	1,154
Tapusuz	1	3	1,14	0,52	0,266
Büyükbaş	1	5	2,3	1,04	1,073
Küçükbaş	1	6	1,72	1,42	2,016
Isınma	1	7	4,33	1,55	2,415
Odun Miktarı	1	5	3,35	0,84	0,709
Sosyal Güvence	1	5	2,84	1,51	2,282
Odun Türü	1	3	1,53	0,59	0,35
Suç Bilinci	1	3	1,86	0,68	0,456
Haklar	1	4	2,02	0,67	0,452
Cezalar	1	4	1,93	0,88	0,781
Orman Koruma	1	2	1,3	0,46	0,216
Orman İfade	1	7	2,33	1,87	3,511
Suç Sebebi	1	4	1,51	0,74	0,542
Aflar	1	2	1,93	0,26	0,0664

Araştırmanın amacına ulaşması için analize sokulan 25 adet değişken arasındaki ikili ilişkilerin derecesini görmek için, hesaplanan ikili doğrusal korelasyon katsayıları ve bunların güven düzeyleri aşağıdaki değişkenler arasındaki korelasyon katsayıları çizelgesinde verilmiőtir (Tablo 3.30).

Tablo 3.30 Değişkenler arasındaki korelasyon katsayıları (Spearman's rho).

DEĞERLER	Erkek	Kadın	15 Yaş Altı	Öğrenim	Ana Gelir	Yan Gelir	Aylık Masraf	Konut Türü	Meralar	Beyaz Eşya	Tapulu	Tapusuz
Erkek	1											
Kadın	0,393**	1										
15 Yaş Altı	0,673**	0,729**	1									
Öğrenim	0,142	0,091	0,069	1								
Ana Gelir	0,014	0,03	0,027	-0,012	1							
Yan Gelir	0,099	-0,047	-0,032	-0,066	0,124	1						
Aylık Masraf	0,403**	0,27	0,182	0,114	-0,354*	-0,098	1					
Konut Türü	-0,071	0,056	0,024	0,037	-0,496**	-0,207	0,186	1				
Meralar	0,126	0,048	0,128	0,08	0,201	0,164	-0,306*	-0,097	1			
Beyaz Eşya	0,002	-0,137	-0,172	0,042	-0,192	-0,277	0,027	0,299	-0,017	1		
Tapulu	-0,13	-0,081	-0,126	-0,002	-0,168	-0,053	0,193	0,122	-0,259	0,137	1	
Tapusuz	0,222	-0,019	0,136	0,033	0,114	0,073	-0,014	-0,206	-0,022	-0,018	-0,430**	1
Büyükbaş	0,194	0,259	0,094	0,216	-0,055	-0,059	0,241	-0,109	-0,165	-0,066	0,035	0,116
Küçükbaş	0,052	0,285	0,1	0,26	-0,316*	0,151	0,16	0,038	-0,213	-0,178	0,022	0,047
Isınma	0,135	0,005	-0,065	0,317*	-0,24	0,052	0,350*	0,27	-0,011	0,199	-0,068	0,12
Odun Miktarı	0,015	0,039	0,243	0,329*	0,094	0,057	-0,131	0,071	-0,18	-0,362*	0,193	0,056
Sosyal Güvence	0,062	0,064	0,112	0,022	0,529**	0	-0,282	-0,436**	0,198	-0,051	-0,013	0,027
Odun Türü	0,119	0,058	-0,001	0,207	0,067	0,225	0,174	0,048	0,119	0,157	0,402**	-0,092
Suç Bilinci	0,105	0,165	0,232	-0,275	-0,145	0,183	0,218	-0,018	-0,064	-0,298	-0,235	-0,073
Haklar	-0,113	0,139	0,115	-0,199	-0,011	-0,115	-0,068	-0,035	-0,007	-0,081	-0,132	0,145
Cezalar	-0,08	0,191	0,057	0,148	-0,009	-0,057	-0,015	0,143	0,012	-0,035	0,162	-0,316*
Orman Koruma	-0,148	-0,131	-0,073	0,066	-0,163	-0,04	-0,019	0,283	0,122	-0,008	0,281	-0,18
Orman İfade	0,024	-0,275	-0,183	-0,127	-0,136	-0,088	0,116	0,136	-0,156	-0,007	0,446**	-0,134
Suç Sebebi	-0,099	-0,098	0,079	0,162	0,112	-0,053	-0,288	0,296	0,212	-0,031	-0,3	0,115
Aflar	-0,013	-0,198	-0,165	-0,022	0,141	0,204	0,014	-0,077	0,022	-0,18	-0,054	0,075

Tablo 3.30 (devam ediyor).

DEĞERLER	Erkek	Kadın	15 Yaş Altı	Öğrenim	Ana Gelir	Yan Gelir	Aylık Masraf	Konut Türü	Meralar	Beyaz Eşya	Tapulu	Tapusuz	Büyükbaş	Küçükbaş	Isınma	Oduun Miktarı	Sosyal Güvence	Oduun Türü	Suç Bilinci	Haklar	Cezalar	Orman Koruma	Orman İfade	Suç Sebebi	Aflar
Büyükbaş													1												
Küçükbaş														1											
Isınma														1											
Oduun Miktarı															1										
Sosyal Güvence															1										
Oduun Türü																1									
Suç Bilinci																	1								
Haklar																		1							
Cezalar																			1						
Orman Koruma																				1					
Orman İfade																					1				
Suç Sebebi																						1			
Aflar																							1		

(*) : 0.05 güven düzeyinde anlamlı

(**) : 0.01 güven düzeyinde anlamlı

Tablo 3.30’da görüldüğü gibi; Suç Bilinci ile Konut Türü ve Isınma arasında %99 güven düzeyinde pozitif (+) yönde anlamlı; Suç Bilinci ile Beyaz Eşya Miktarı, Tapulu Arazi Miktarı, Meraların Durumu ve Yıllık Odun İhtiyacı arasında %99 güven düzeyinde negatif (-) yönde anlamlı korelasyonlar vardır. Suç Bilinci ile Erkek Birey Sayısı ve Öğrenim Durumu arasında %95 güven düzeyinde negatif (-) yönde anlamlı korelasyonlar vardır. Ayrıca Suçun Sebebi ile Tapulu Arazi arasında %95 güven düzeyinde pozitif (+) yönde anlamlı korelasyonlar vardır.

3.2 KÖYLERE GÖRE ORMAN SUÇLARININ DAĞILIMI

Araştırma alanında bulunan Tayyip, Cücahlı, Kehler köylerinde orman suçlarının görülme sıklığı ve çeşidine bakıldığında Tayyip köyünde 8 çeşit suç görülürken onu 7 farklı suç çeşidiyle Kehler ve 4 suç nev’i ile en az suç görülen köy olarak ta Cücahlı köyünün takip ettiği nazarımıza çarpmaktadır. Suç sayısında da Tayyip köyünde suç zabıtlarına geçen 178 suç görülürken Kehler köyünde 74, Cücahlı köyünde ise aynı süreçte 35 suç kayda geçmiştir (Tablo 3.31).

Tablo 3.31 Araştırma alanındaki köylerin suç çeşidi ve adedi.

Sıra No	KÖYLER	SUÇUN CİNSİ										
		Açma	Kesme	Gizlemek	Bulundurma	Çam Boğma	Yangın	Sarf	İşgal ve	Faydalanma	Yedi Eminleri	Zayi Etme
1	Tayyip	21	57	14	4	1	1	71	15			
2	Kehler	7	28		1			33	3	1		1
3	Cücahlı		6	4	1			24				

3.2.1 Yıllara göre orman suçlarının dağılımı

Bölgede suç kayıtları 1966 yılında başlatılmış ve en son kayıtlara geçen suç ise 2007 yılında gerçekleşmiştir. Bu süreçte en sık görülen suç sarf etme ve kesme olurken toplamda 11 çeşit ve 287 adet suç kaydedilmiştir. Özellikle suç miktarları 1970’li yılların başından 1980’li

yılların ortalarına kadar tavan yapmış daha sonra gittikçe azalan bir seyir izlemiştir. Özellikle 1975 ile 1985 arasında tam 139 suç görülürken bu oran 2000 ile 2010 arasında yalnızca 10 suç olarak gerçekleşmiştir (Tablo 3.32).

Tablo 3.32 Yıllara göre araştırma alanındaki suç çeşidi ve adedi.

YILLAR	SUÇUN CİNSİ										
	Açma	Kesme	Gizlemek	Yangın	Sarf	İşgal ve Faydalanma	Bulundurma	Çam Boğma	Yedi Eminleri Zayi Etme	Yerleşme	
1966	1	2									
1967	1	1									
1968		2				2					
1969	1	1			5	1				1	
1970			1		5	1					
1971	1	2	1		5	2			1		
1972				1	13						
1973			3		5						
1974		1			6						
1975	5				3	2					
1976	5	1	1		1	2					
1977					10						
1978	1	2			6	1					
1979	1	4			10	1					
1980	1	1	2		7						
1981	2	4			12						
1982	1	7	2		10						
1983	1	5	1		10						
1984	2	2			1	1					
1985		8	1		3						
1986	1	4			4		1				
1987		3				1	1				

Tablo 3.32 (devam ediyor).

YILLAR	SUÇUN CİNSİ										
	Açma	Kesme	Gizlemek	Yangın	Sarf	İşgal ve Faydalanma	Bulundurma	Çam Boğma	Yedi Eminleri Zayi Etme	Yerleşme	
1988		4				1					
1989	1	2			2						
1990	1	7									
1991		5									
1992		2									
1993		2	1								
1994		2	1				1				
1995	2	3			5	2					
1996		5	4		2	1		1			
1997		2			1						
1998					1						
1999		1									
2000											
2001		3			1						
2002											
2003		1					1				
2004											
2005							1				
2006		1									
2007		1					1				

3.2.2 Yıllara Göre Köylerdeki Nüfus-Suç İlişki

Yıllara göre köylerdeki nüfus-suç ilişkisi genel olarak her üç köy için de paralel bir seyir izlemektedir. Yani nüfus miktarındaki değişimle doğru orantılı olarak suç miktarı da artmış veya azalmıştır (Tablo 3.33). Bu veriler resmi suç dosyalarına göre düzenlenmiştir. Ancak

OGM destekli bir çalışmayla Orman köylülerinin kendilerine yasal hak olarak verilen odun miktarının %103'ü kadarını yasal olmayan yollardan temin ettikleri tespit edilmiştir. Bu da kayıt altına alınamayan suç miktarına güzel bir örnek teşkil etmektedir (Türker ve Toksoy 1992).

3.2.2.1 Cücahlı Köyü nüfus-suç ilişkisi

Cücahlı köyü üç köy içerisinde suç oranı en düşük köydür. 1965 nüfus sayımında 295 olan nüfusu 2009'daki sayımda 132'ye gerilemiştir. 1977'de 5 suç ile tavan yapan suç miktarı da 1997 yılından beri suç kaydı görülmemesiyle en düşük seviyeye ulaşmıştır. Bu da Cücahlı Köyü'nde suçların nüfusla paralel bir seyir izlemiş olduğunu göstermektedir (Şekil 3.1).

3.2.2.2 Kehler Köyü nüfus-suç ilişkisi

Kehler Köyü 1965 nüfus sayımına göre 563 orman köylüsü barındırırken bu sayı her sayım döneminde azalmış nihayet 2009'da 123'e kadar gerilemiştir. Yani nüfus yaklaşık 1/5'ine düşmüştür. 70'li yıllarda yılda 6 suçun görüldüğü bu köy son 20 yılda 13 suç kaydı ile bariz bir suç azalması yaşamıştır. Bu suretle Kehler Köyü'nde de nüfus azalması orman suçlarına olumlu yansımış ve paralellik arz etmiştir (Şekil 3.2).

3.2.2.3 Tayyip Köyü nüfus-suç ilişkisi

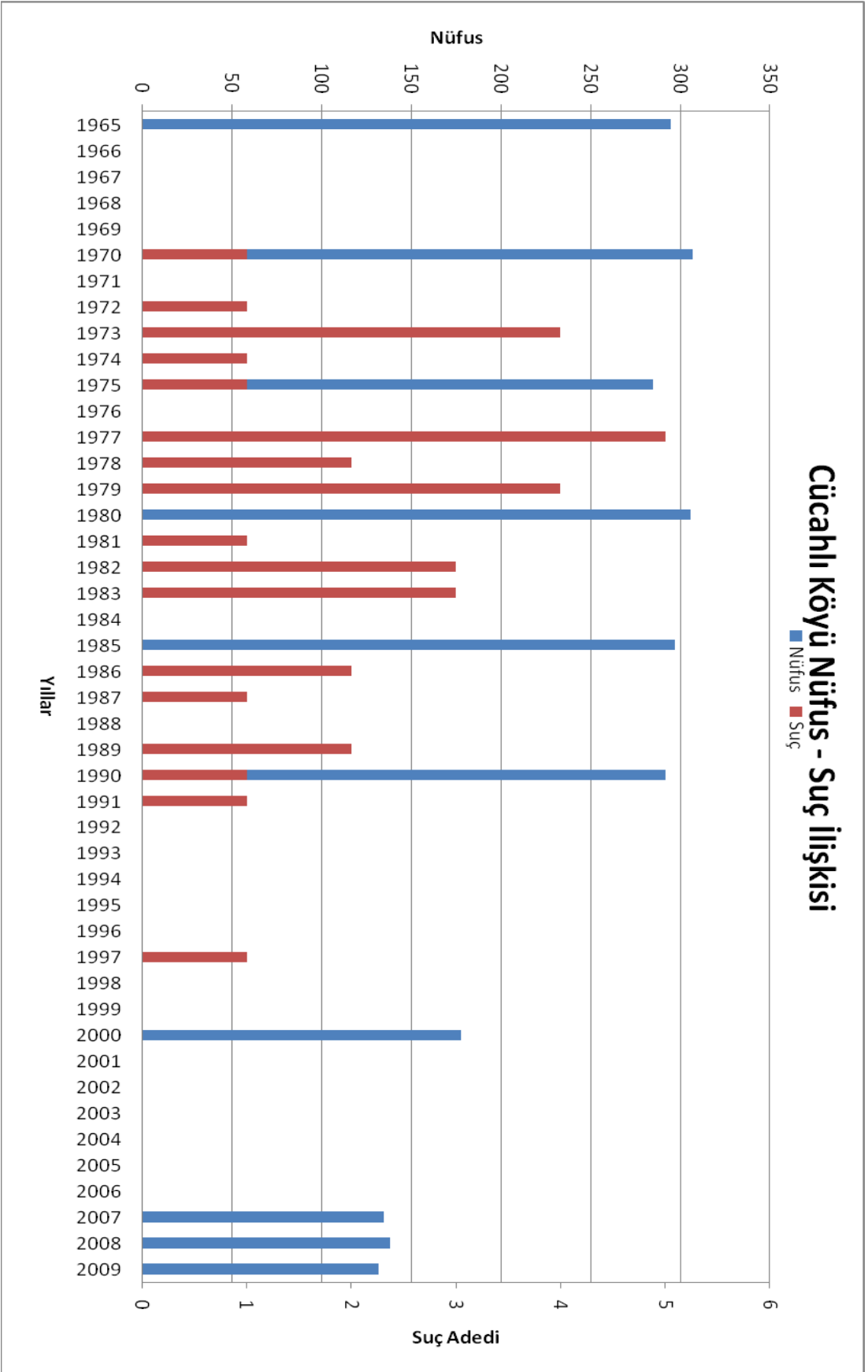
Tayyip Köyü hem nüfus hem de suç görülme oranı noktasından en yüksek değerlere sahip köydür. 1970 yılında 717'ye çıkan nüfus şiddetli bir kayıpla 2009'da 217'ye düşmüştür. Her üç köy için de ortak olan bu duruma göre nüfus oranı en az %50-60 azalma göstermiştir (Şekil 3.3). 1975-1985 arasında 94 suç kaydının yaşandığı bu köyde 1999-2009 yılları arasında yalnızca 7 suç kaydı görülmektedir. Bu durum diğer iki köyle benzerlik ihtiva etmektedir. Yani nüfusun azalmasıyla birlikte suç işleyebilecek birey sayısında doğal olarak yaşanan azalma orman ekosistemine serbest yaşam alanı sağlamıştır (Tablo 3.33). Böylelikle orman üzerindeki baskı kısmen azalmış ve bölgede yer yer ormanlaşma gözlenir olmuştur.

Tablo 3.33 Araştırma alanındaki köylerin yıllara göre nüfus suç ilişkisi.

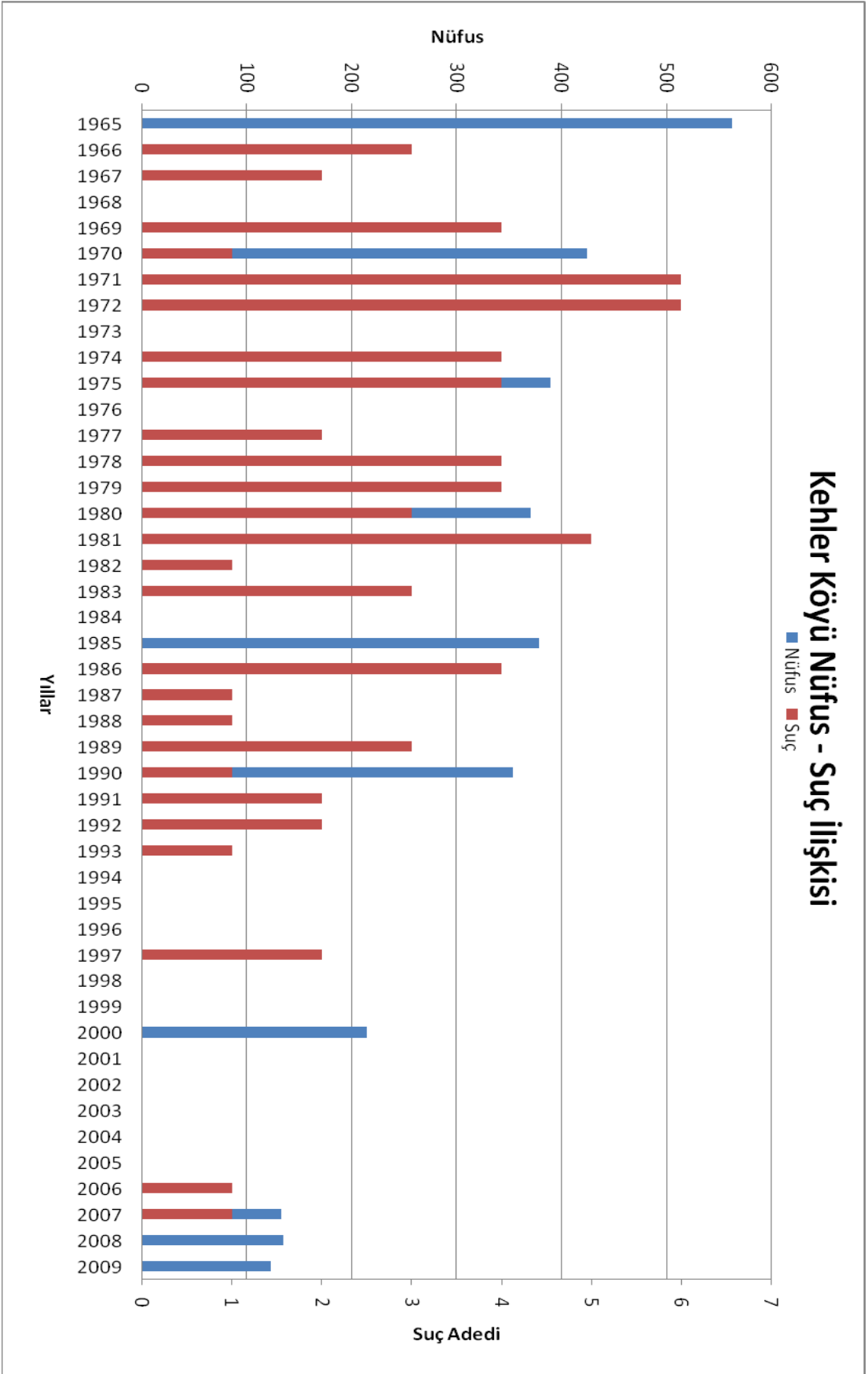
Yıl	Cücahlı		Kehler		Tayyip	
	Nüfus	Suç(Adet)	Nüfus	Suç(Adet)	Nüfus	Suç(Adet)
1965	295	0	563	0	628	0
1966		0		3		0
1967		0		2		0
1968		0		0		3
1969		0		4		5
1970	307	1	424	1	717	5
1971		0		6		6
1972		1		6		7
1973		4		0		2
1974		1		4		1
1975	285	1	390	4	665	5
1976		0		0		10
1977		5		2		3
1978		2		4		4
1979		4		4		8
1980	306	0	371	3	603	8
1981		1		5		12
1982		3		1		16
1983		3		3		11
1984		0		0		6
1985	297	0	379	0	637	11
1986		2		4		4
1987		1		1		4
1988		0		1		4
1989		2		3		0
1990	292	1	354	1	558	6
1991		1		2		2
1992		0		2		1
1993		0		1		1
1994		0		0		3
1995		0		0		9

Tablo 3.33 (devam ediyor).

Yıl	Cücahl		Kehler		Tayyip	
	Nüfus	Suç(Adet)	Nüfus	Suç(Adet)	Nüfus	Suç(Adet)
1996		0		0		7
1997		1		2		0
1998		0		0		1
1999		0		0		2
2000	178	0	214	0	353	0
2001		0		0		3
2002		0		0		0
2003		0		0		1
2004		0		0		0
2005		0		0		1
2006		0		1		0
2007	135	0	133	1	250	0
2008	138	0	135	0	232	0
2009	132	0	123	0	217	0

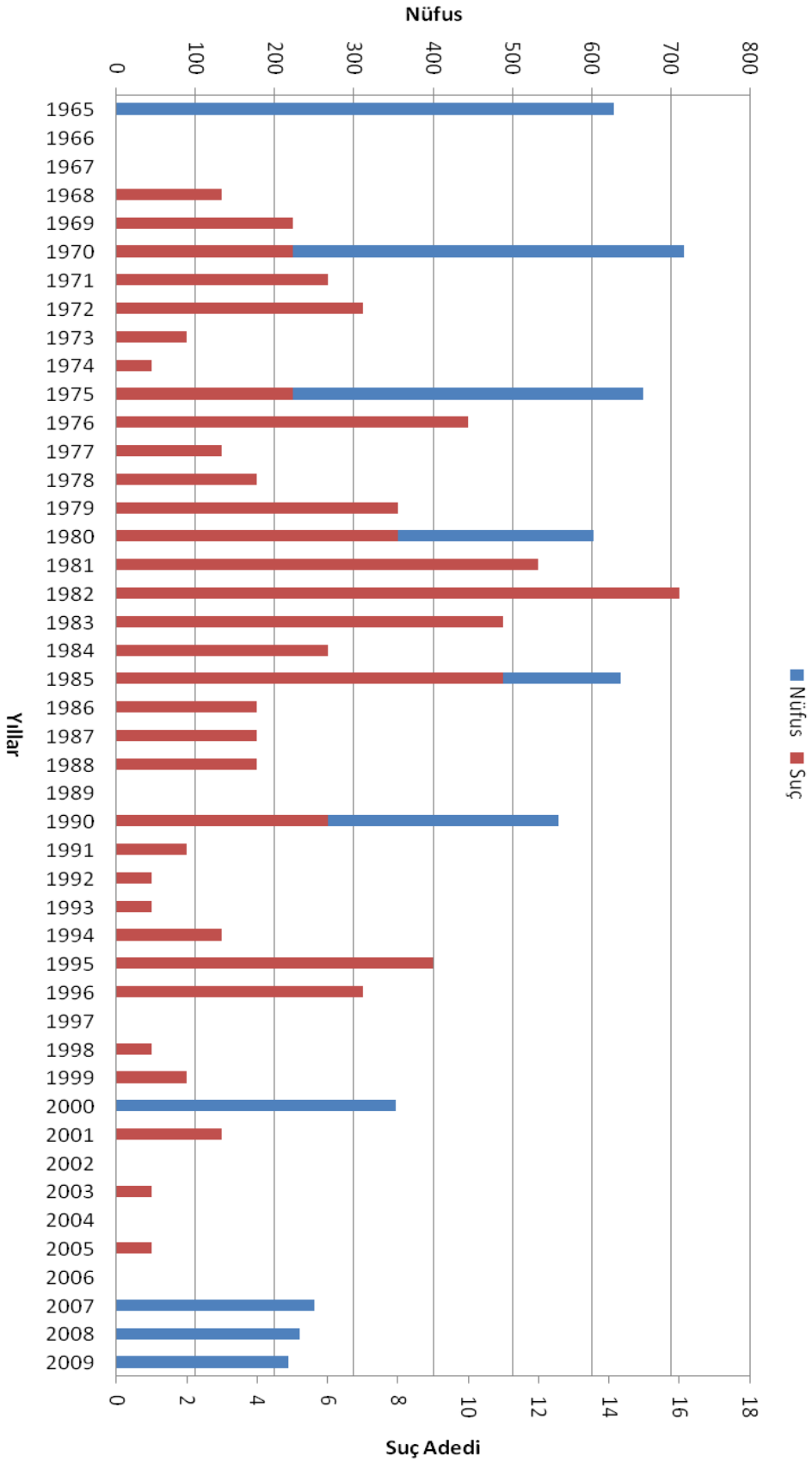

Şekil 3.1 Cücahlı Köyü nüfus - suç ilişkisi.

Şekil 3.2 Kehler Köyü nüfus - suç ilişkisi.

Tayyip Köyü Nüfus - Suç İlişkisi

Şekil 3.3 Tayyip Köyü nüfus - suç ilişkisi.

3.3 ORMAN ÜZERİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER

Karakışla işletme sahasında 64 deneme alanı 0-250 m, 250-500 m, 500-1000 m aralıklarında olmak üzere rastgele bir şekilde orman alanlarına dağıtılmıştır. Bu deneme alanlarında tür ve çap ölçümleri ve buna bağlı olarak da güncel meşcere tipleri belirlenmiştir. Ayrıca önceki amenajman planlarının Arc GIS 9.1 programıyla çakıştırılıp deneme alanlarının bu planlarda hangi meşcerelere isabet ettiği tespit edilmiş ve bu suretle deneme alanlarının isabet ettiği meşcerelerin zaman içerisindeki değişimleri tespit ettiğimiz güncel meşcerelerle kıyaslanarak orman idaresi amaçları doğrultusunda değerlendirilip en eski amenajman planından günümüze değin gerçekleşen değişimler yüzde bazında üç başlık altında toplanmıştır (Tablo 3.34).

Ancak meşcerelerin birçoğunda her plan döneminde gerek tür gerekse meşcere çağı noktasında büyük farklılıklar göze çarptığı için ara plan dönemlerindeki meşcere değişiklikleri dikkate alınmadan bu işletme alanında yapılan ilk plan olan 1966 planıyla deneme alanlarıyla tespit edilen güncel meşcere tipleri kıyaslanmıştır. Buna göre: 0-250 m arasındaki meşcerelerin tamamında orman idaresi amaçlarına uygun yönde bir gelişim gözlenmektedir. Yani yerleşim alanına en yakın meşcereler gelişmiş hatta bazı yerlerde tarım arazilerini de istila etmiştir. 250-500 m'ler arasında rastgele deneme alanlarının %4,16'sında değişim olmazken %8,32'si tahrip olmuş; buna mukabil %87,36'sı olumlu yönde ilerlemiş ve 500-1000 m arasındaki deneme alanları da yine %87,36 oranında olması gereken yönde değişim ve gelişim göstermiştir.

Tablo 3.34 Karakışla Orman İşletmesi alanı içerisinde alınan örnek alanlardaki meşcerelerin ilk plan döneminden bugüne geçirdiği olumlu veya olumsuz değişiklikler (%).

	0-250 m	250-500 m	500-100 m
Meşcerelerde değişim yok	0	4,16	4,16
Olması gereken yönde değişim var	100	87,36	87,36
Meşcerelerde bozulma var	0	8,32	8,32

BÖLÜM 4

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öncelikle orman köylerinde yaşayan insan unsuru tanınmaya, daha sonra çatışma sebebine dönüşen etkileri ve bunun nedenleri anlaşılmasına çalışılmıştır. Yani, tanımlama-analiz-çözüm sıralamasıyla hareket edilmek istenmiştir.

Karakışla Orman İşletme Şefliği içerisinde yaşayan insan faktörüne ilişkin sonuç ve değerlendirmeler: Orman köylerindeki hane reislerinin %81,4'ü ilköğretim mezunu iken, %11,6'sı herhangi bir eğitim ve öğrenim kurumundan mezun olmamıştır. Geçim kaynaklarına bakıldığında; %30,2 ile birinci sırada emekli maaşı, %27,9 ile ikinci sırada ormancılık, %25,6 ile üçüncü sırada hayvancılık, %7 ile dördüncü sırada işçilik ve çiftçilik beraber yer alırken, son sırada %2,3 ile diğer işlerin ana geçim kaynağı olduğu ortaya çıkmıştır. %41,9 gibi büyük bir bölümün herhangi bir yan gelirinin olmadığı, %18,6'sının yan gelirinin tarım, %9,3'ünün ormancılık, %2,3'ünün tarım+ormancılık ve %2,3'ünün de ticaret olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu köylerde yaşayan orman köylüsünün aylık masraf miktarlarında %74,4'lük oranla birinci sırada aylık masrafı 201-500 TL arasında olanlar, %11,6 ile ikinci sırada 200 TL'den az olanlar, %9,3 ile üçüncü sırada 801-1000 TL olanlar ve %4,7 ile dördüncü sırada 501-800 TL olanlar yer almıştır. Buna göre hanelerin %86'sının aylık masrafı 500 TL ve altındadır. orman köylerindeki hanelerin türleri bakımından ise %62,8'i ahşap, %23,3'ü ahşap+beton ve %13,9'u da betonarmedir. Yani %86,1 oranında ahşap kullanımı söz konusudur. Toplam hanelerin %69,8'inde iki adet, %30,2'sinde ise bir adet beyaz eşya olduğu ortaya çıkmıştır. Hanelerin %71,2 si 40 dönüm veya daha az tapulu araziye sahipken %14'ünün hiç tapulu arazisi yoktur. Hanelerin %93'ünün tapusuz arazisi bulunmazken, %7'sinin 21-40 dönümlük tapusuz arazisi bulunmaktadır. Bu hanelerdeki köylünün %27,9'unda büyükbaş hayvan bulunmazken en az 1 büyükbaş hayvan sahibi olanların oranı %72,1'dir. Küçükbaş hayvancılıkta ise %72,1'i hiçbir küçükbaş hayvana sahip değildir. Köylerde meralarının yeterli olduğunu söyleyenlerin oranı %62,8 iken %37,2'si köy meralarının yeterli olmadığını

dile getirmişlerdir. Isınma ve pişirmede %96,4 gibi büyük bir oranla kaynak olarak odunu kullanan bu köyler ihtiyaç duyulan odun miktarında %46,5 ile birinci sırada 10-15 ster ve %34,9 ile ikinci sırada 16-20 ster ihtiyaçları olduğunu belirtmişlerdir. Aynı hane reislerinin %51,2'si yakacak odun tercihlerinde Meşe odununu, %44,2'si Kayın odununu ve sadece %2'si Gürgen odununu ilk tercih olarak seçmektedir. Bu bölgede yaşayanlarda sosyal güvence durumu ise %32,6'sı Ssk'lı, %23,3'ü Yeşilkart'lı, %20,9'u Bağ-Kur'lu, %7'si de emekli sandığına bağlıken %16,3'ünün herhangi bir sosyal güvencesinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Suç bilinci açısından %53,5'inin orman suçlarının çoğunu, %30,22'sinin Hepsini ve %16,3'ünde Bazılarını bildiği tespit edilmiştir. Çok Azını ve Hiçbirini bilmeyen hane reislerinin olmaması da dikkate değerdir. Bununla birlikte orman yasasına göre haklarını bilmekte %62,8 ile birinci sırada çoğunu, %18,6 ile ikinci sırada Hepsini, %16,3 ile üçüncü sırada Bazılarını bilenler yer alırken son sırada %2,3 ile de Çok Azını bilenler yer almıştır. Yine yapılan anketlerden elde edilen bilgilere göre köylünün %74,4'ü orman suçlarını Çok Ağır ve Ağır bulurken, %20,9'unun Normal ve %4,7'sinin de Hafif bulduğu ortaya çıkmıştır. Buna rağmen işlenen orman suçlarının nedenleri olarak ta birinci sırada (%60,5) ile ihtiyaç, ikinci sırada (%30,2) ile cehalet, üçüncü ve dördüncü sırada da zevk ve alışkanlık (%2,3)'lük oranlarıyla yer almaktadır. Ormana sosyo-ekonomik olarak bağlı olan orman köylüsünün ormana bakış açısında ise tabii ki ilk sırada (%48,8) ile gelir, ikinci sırada sağlık (%25,6), üçüncü sırada odun ve iklim (%7), dördüncü sırada estetik ve rekreasyon ile su kaynağı, beşinci sırada ise erozyon önleme (%2,3) yer almaktadır. Orman köylülerinin "Aflar cesaretlendirici bir rol oynuyor mu?" sorusuna verdikleri cevaplarda ise %93'ü hayır cevabını verirken yalnızca %7'si evet cevabını vermiştir.

Orman köylüsü-orman idaresi çatışmasının bir kanadını oluşturan yöre halkının %100'ü 1000 TL, %86'sı 500 TL'nin altında aylık harcama yapabilmektedir. İlkokul mezunu ve herhangi bir eğitim ve öğrenim kurumundan mezun olmamışların toplamı %93'tür. Tapulu arazisi olmayanların oranı %14'tür. Fakat arazisi olanların da tarım yapabildiklerini söylemek çok ta mümkün değildir. Çünkü köylüyle olan görüşmelerimizde müttefik göç dolayısıyla tarlayı işleyecek genç nüfusun bulunamaması, köylünün yaban domuzundan dolayı tarla bir kenara; evinin kenarındaki bahçesinde geçimlik tarımını yapamaması, tarım arazisi eğimlerinin bu bölgelerde yüksek olması ve pazar sıkıntısı vb. sıkça bahsedilmektedir. Dolayısıyla 30-40 yıl öncesine göre % 80-90 oranında dikili arazinin azaldığı ve bazı bölgelerde ormanlaştığı oldukça rastlanılan durumlardan sadece bir kaçı. Yine bu köylülere sorduğumuz anketteki

hayvan miktarlarındaki değişimle ilgili bölüm de 30-40 yıl öncesine göre azalma eğilimindedir. %41,9'unun herhangi bir yan gelire de sahip olmadığı düşünülürse bu köylerde barınan köylü için geriye kalan geçim olanaklarının darlığı ve Sosyo-ekonomik kıtlığın boyutu anlaşılmaktadır. Yine sosyal güvence oranının %83,6 olması sosyal ve ekonomik fakirlik sebebiyle köylüde kendini güvenceye alma içgüdüsünün ne kadar kuvvetli yaşandığını gösteren bir başka sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. %34,9'unun orman köylüsüne tanınan 15 ster odundan fazlasına ihtiyacı olduğunu ifade etmesi ve yakacak tercihinde %51,2'si Meşe odununu, %44,2'si Kayın odununu tercih etmesi bu ihtiyaçların hangi tür üzerinde baskı sebebi olduğunu belirlemek için bir göstergedir. Suç bilinci açısından Konut Türü ve Isınma arasında %99 güven düzeyinde pozitif (+) yönde anlamlı; Beyaz Eşya Miktarı, Tapulu Arazi Miktarı, Meraların Durumu ve Yıllık Odun İhtiyacı arasında %99 güven düzeyinde negatif (-) yönde anlamlı korelasyonlar vardır. Ayrıca Suç Bilinci ile Erkek Birey Sayısı ve Öğrenim Durumu arasında %95 güven düzeyinde negatif (-) yönde anlamlı; Suçun Sebebi ile Tapulu Arazi arasında %95 güven düzeyinde pozitif (+) yönde anlamlı korelasyonlar vardır. Orman suçlarının Çoğunu ve Hepsini bilenlerin toplamının %83,7'yi bulduğu bu köylerin yasalara göre haklarını bilmekte çoğunu ve hepsini bilenlerin oranı %71,6 ile suç bilincine yakın olmaktadır. Yani köylünün büyük bölümü hem haklarını hem de orman suçlarını bilmekte ve eğer suç işliyorsa %90,7'si ihtiyaç veya cehaletten böyle bir yola girmektedir. Bununla birlikte suç görülme sayılarında nüfus oranındaki azalmayla doğru orantılı olarak yaşanan azalma her üç köy için de gözlemlenebilmektedir. Yani nüfus yukarıda sayılan ve sayılmayan daha birçok nedenden dolayı azalmakta bu da orman teşkilatının işini belirlenen hedeflere ulaşmak için kolaylaştırmaktadır. Öyle ise bu durumda karşımıza çıkan en genel yargı veya sonuç ülkenin 7,7 milyonluk ehemmiyetli bir bölümünü teşkil eden ve gerek sosyal ve gerekse ekonomik açıdan toplumun en geri kalmış kesimi olan bu kırsal nüfusa yönelik eğer tamamen bu alanları terk etmeleri istenmiyorsa eğitsel ve ekonomik kazanımlarını arttırıcı ve orman-köylü-orman idaresi arasındaki çatışmaları çözümleyip birbirlerine olan bağlılıklarını sağlam temellere oturtan bilimsel, samimi, planlı, gerçekçi, etkili ve çözümleyici nitelikteki kapsamlı projeler olmalıdır. Bunun için de Ormancılık çalışmalarını orman köylüsü ile beraber yapmak, onun fakirlik çemberini kırarak işletmeleri birlikte kurmak, Tarım, ormancılık ve hayvancılığın kombine edildiği "Karma Ormancılık" adı altında dünyanın birçok ülkesinde orman köylüsünü memnun etmek ve onun içinde bulunduğu fakirlik engelini kırmak için uygulama alanına sokulmuş çalışmaları kullanmak, kanunları orman köylüsünün temel ihtiyaçlarını karşılayacak seviyede düzenlemek, bölge

insanını ormanın ayrılmaz bir bütünü olarak kabul edip ormanların korunmasında daha başarılı teknikler geliştirmek, doğru ormancılık politikası tespit edip ormancılık çalışmalarında kullanılan üretim araçlarının günün teknolojik gelişmelerine paralel olarak değiştirilmesi ve daha az iş gücü ile daha fazla iş yapılmasının sağlanması, ev ve ahır inşaatlarında halka taş, beton, demir vb. kullanmaları için kredi açmak, yakacak odun tasarrufu için diğer alternatif ısınma yöntemlerini önermek (doğal gaz, kömür, vs), arıcılık, tavukçuluk ve el sanatlarını geliştirmek, tarımda modern işletmecilik yöntemlerini kullanmak ve mevcut tohumlar yerine verimli, seçkin tohum varyeteleri denemek, sulamayı daha yoğun ve modern hale getirmek, köylünün kooperatif kurmasını özendirmek, kurulmuş kooperatiflerin işlevleri artırmak, eğitim faaliyetlerine öncelik verilerek çeşitli sanat konularında kurslar düzenlemek ve ülkemizin 2000-2003 yılları arasında Ordu ili Mesudiye ilçesinde uygulanan en kapsamlı kırsal kalkınma projesi olan Köykent köy kalkındırma projelerini yukarıda sayılan kriterlere göre düzenlemek belki de toplumumuzun ihmal edilmiş olan bu kesimini kalkındırmak adına çözümün başlangıcı olabilecektir.

KAYNAKLAR

- Asan Ü** (2001) *Orman Fonksiyonlarının Sınıflandırılması ve Haritalanması*. OGM Toplantı Notu.
- Asan Ü ve Şengönül K** (1987) Orman Formlarının Fonksiyonel Açıdan Karşılaştırılması. *İÜ Orman Fakültesi Dergisi*, Seri: B, 37 (4): 52-67.
- Atmış E** (1998) Bartın'da Ormanlık ve Toplumun Ormanlıktan Beklentilerinin Karşılama Düzeyi. Doktora Tezi (yayımlanmamış), İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Orman Mühendisliği Ana Bilim Dalı, İstanbul, 121 s.
- Balcı A** (2004) *Sosyal Bilimlerde Araştırma*. Ankara, Pegem A Yayıncılık, 150 s.
- Başkent E Z** (1995) Doğaya Uygun Orman Amenajmanı ve Konumsal Planlama. *1.Ulusal Karadeniz Ormanlık Kongresi*, 4.Cilt, s. 276–283.
- Bethel J** (1982) Wood Energy Prospects. *XVII IUFRO World Congress*, Energy From Forest Biomass, Washington, p. 155-169.
- Bethel J** (1982) Wood for Fuel. *XVII IUFRO World Congress*, Energy From Forest Biomass, Washington, p. 51-53,
- Büyüköztürk Ş** (2006) *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Pegem A Yayıncılık.
- Coşkun A** (1998) Saray İlçesi Orman Köylerinin Sosyo-Kültürel Sorunları. *İÜ Orman Fakültesi Dergisi*, Seri A, 48 (2): 29-41.
- Coşkun U** (2005) *Batı Karadeniz Bölgesi Orman içi Köylerin Sosyo-Ekonomik Yapısı ve Bu Köylerin Kalkındırılmasında Etkili Olan Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Çoğul Sayısal Analiz Yöntemleriyle Belirlenmesi*. Orman Bakanlığı Yayın No: 220, BKOAE Yayın No: 16, ISSN 1301-2207, Teknik Bülten No:11, Bolu, 218 s.
- Çağlar Y** (2001) Köylülükte Farklılaşmanın Yersel Temelleri ve Orman Köylüleri Örneği. *Toplum ve Bilim Dergisi*, 88: 144-162.
- Çepel N** (1990) Zamanımızın Orman Ölümleri ve Kaybolan Fonksiyonel Değerler. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 12: 4-6.
- DPT** (1999) *Türkiye Ulusal Çevre Stratejisi Ve Eylem Planı*. Düzeltilmiş II. Baskı Devlet Planlama Teşkilatı Yayını, Ankara 34 s.

KAYNAKLAR (devam ediyor)

- Eraslan İ** (1982) *Orman Amenajmanı*. Dördüncü Baskı, İstanbul, 585 s.
- Eraslan İ** (1989) Çok Amaçlı Faydalanma Prensiplerine ve Ormanların Fonksiyonlarına Göre Uygulanacak Silvikültür Tekniği. *İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi*, Seri: B, 39 (1): 33–42.
- Fırat F** (1973) *Dendrometri*. İÜ Orman Fakültesi, Yayın No: 1800/193, İstanbul, 359 s.
- Ergün M** (1995) *Bilimsel Araştırmalarda Bilgisayarla İstatistik Uygulamaları*. Ankara Ocak Yayınları. 291 s.
- Gümüş C** (1999) 2000'li Yıllara Girerken Türkiye Ormanları ve Ormancılığı. *2000'li Yıllara Girerken Orman ve Ormancılığın Dünü, Bugünü ve Geleceği Paneli*, Türkiye Orman Muhafaza Memurları Sendikası, 26 Kasım 1999, Giresun.
- Gümüş C, Gül A.U, Özkan Z.C, Demirci A, Yavuz H, Eroğlu M ve Demirel Ö** (1999) *Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki Anıt Ağaç ve Meşcerelerin Belirlenmesi*. TÜBİTAK Projesi, Proje no: TOGTAG-1516, 61 s. Trabzon.
- Gümüş C ve Kurdoğlu O** (2001) Türkiye Ormancılığı İçin Umutlu Yıllar. *Türkiye Ormancılar Derneği I.Ormancılık Kongresi*. Ankara, s. 205-218.
- Gümüş C** (2004) *Ormancılık Politikası I*. KTÜ Orman Fakültesi, Yayın No: 216/34, Trabzon, 444 s.
- Günay T** (1993) *Orman, Ormansızlaşma, Toprak ve erozyon*. TEMA Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı Yayınları, İstanbul, 1: 58
- Günay T** (1997) *Ormansızlaşma, Toprak, Erozyon*. TEMA Vakfı Yayınları, No: 1, İstanbul, 286.
- Işık K, Yaltırık F ve Akesen A** (1997) Ormanlar, Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Mirasın Korunması. *XI. Dünya Orman Kongresi Bildiriler Kitabı*, Antalya, 2: 3-27.
- Karasar N** (2005) *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.292 s.
- Konukçu M** (1998) *Statistical Profile of Turkish Forestry*. T.R. Prime Ministry, State Planning Organization, Ankara p. 43
- Köse S ve Başkent E Z** (2003) Orman Amenajmanı Planlama Sürecinin Teknik, Mevzuat ve Organizasyon Açısından Değerlendirilmesi ve Yeniden Yapılandırılması. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 40 (9–10), 9–20.
- Köse S, Yolasığmaz H A ve Sivrikaya F** (2001) Ormanlarımızdaki Fonksiyonların Saptanması ve Haritalanması. *1. Ulusal Ormancılık Kong. Bildiri Kitabı*, s. 52-59

KAYNAKLAR (devam ediyor)

- Nemlioğlu A** (1995) Karadeniz’de Sel Taşkın Olayları ve Doğa Koruma. *I. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi*, Cilt: 3, 82-90, Trabzon.
- OGM** (1980) Türkiye Orman Envanteri. Orman Genel Müdürlüğü Yayını, Sıra no: 13, Seri no: 630, Ankara.
- OGM** (2009) Dünyada Ve Ülkemizde Orman Varlığı. *Ormanlarımız Ve Faydaları Dergisi* s. 3-6.
- OGM** (1986) Türkiye’de Orman Köylüleri Tarafından Tüketilen Yakacak Odun Anketi ve Sonuçları, Ankara.
- ORKÖY** (2006) ORKÖY’den Haberler, Orman - Köy ilişkileri Genel Müdürlüğü, www.cevreorman.gov.tr/orkoy/2005_1.doc. 2 Ağustos 2010.
- ORKÖY** (2008) Orman köylerinde bakanlığımız uygulamalarını içeren bilgi notu. www.cevreorman.gov.tr/orkoy/orkoy2008.doc, 10 Nisan 2008.
- Özdönmez M, Akesen A ve Ekizoğlu A** (1999) *Halkla İlişkiler*. İÜ Yayın No: 4225, İstanbul. 417 s.
- Özdönmez M** (1984) Ormancılık ve Halkla ilişkiler. *İÜ Orman Fakültesi Dergisi*, Seri B, 34: 1-11.
- Öztan Y** (1985) *Çevre Kirlenmesi*. K.T.Ü. Orman Fakültesi, Trabzon. 175 s.
- Öztürk A, Türker M F ve Karagöl N** (2003) Türkiye Orman Kaynakları Yönetiminde Katılımcılık. *II. Ulusal Ormancılık Kongresi*, Ankara, s. 344-359,
- Saracoğlu Ö** (1988) Değişik Yaşlı Gök nar Meşçerelerinde Artım ve Büyüme. Doktora Tezi İÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 312 s.
- Solmaz E** (2007) Muğla Orman Köylerinin Kalkınmasına Yönelik Uygulanan Politikaların Yoksulluk Düzeyi Ve Orman Kaynaklarının Kullanımına Etkisi. *Muğla Ü. Sosyal Bilimler Estitüsü Dergisi*, 19: 76-90.
- Şen G ve Toksoy D** (2006) Türkiye’de Nüfus Orman İlişkisi. *Ormancılıkta Sosyo-Ekonomik Sorunlar Kongresi*. s. 108-116
- Şenyaz A** (2003) Orman Köylülerinin Orman Kaynaklarının Yönetimine Katılımı. *II. Ulusal Ormancılık Kongresi*, Ankara, s. 369–379.
- Toksoy D ve Gümüş C** (2001) Türkiye’de Ormancılık Politikası ve Orman Köylerinin Kalkındırılması üzerine Bir Yaklaşım. *I. Ulusal Ormancılık Kongresi*, Ankara, s. 195-204.
- TÜİK** (2006) İllere Göre Şehir ve Köy Nüfusu ve Yıllık Nüfus Artış Hızı. TC Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu, www.die.gov.tr/nufus_sayimi/2000tablo3.xls, 2006.

KAYNAKLAR (devam ediyor)

- Türker M F** (2003) Orman Kaynaklarının Sürdürülebilir Yönetimi Sürecinde Ormancılık Sektörü, Orman Köylüleri ve Orman Köyü Kalkındırma Kooperatifleri ile 4734 Sayılı Kamu ihale Kanunu ve 4773 Sayılı Güvencesi Kanununun Muhtemel Etkileşimi. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 5-6: 23-32.
- URL-1** (2003) www.worldwildlife.org, Brazilian Government Reveals Alarming Rate of Deforestation in Amazon (07.05.2010).
- URL-2** (2003) <http://www.ogm.gov.tr/sahalar/ülke/listele.asp> (07.05.2010).
- URL-3** (2006) http://www.ogm.gov.tr/orm_var.htm (03.08.2010).
- URL 4** (2010) <http://www.istatistikanaliz.com/korelasyonanalizi.asp> (25.08.2010).
- URL-5** (2010) www.tojet.net/articles/4416.doc (03.08.2010).
- URL-6** (2010) <http://www.istatistikanaliz.com/kruskalwallis testi.asp> (25.08.2010).
- URL-7** (2010) <http://www.istatistikanaliz.com/kolmogorov smirnov testi.asp> (25.08.2010).
- URL-8** (2010) <http://www.istatistikmerkezi.com/makale,spss-kruskalwallis-h testi,126.html> (25.08.2010).

EK AÇIKLAMALAR A
HANELERE YÖNELİK ANKET

HANELERE YÖNELİK ANKET

1- Hanedeki kişi sayısı, cinsiyetleri, yaşları ve öğrenim durumları.			
CİNSİYET	ERKEK	BAYAN	TOPLAM KİŞİ SAYISI
YAŞLAR			
ÖĞRENİM DURUMLARI			
2- Geçim kaynakları ve geçiminizdeki oranları.(%)			
Tarım:	Ormancılık:	Hayvancılık:	Ticaret: Diğer:
3- Ev halkından kaç kişi çalışır ve hangi işi yapar?			
4- Geçiminiz için aylık masrafınız ne kadar?			
5- Konutun yapısı			
6- Beyaz eşya miktarı			
7- Sahip olunan arazi miktarı			
Tapulu :		Tapusuz :	
8- Hayvan varlığı ve çeşidi (40 Yıl)			
Büyükbaş :		Küçükbaş :	
9- Köy meralarını yeterli buluyor musunuz?			
Evet : ☐		Hayır : ☐	
10- Isınmada ve pişirmede ne kullanıyorsunuz?			
11- Yıllık odun ihtiyacınız ne kadar?			
12- Herhangi bir sağlık güvenceniz var mı?			
13- Odun Olarak Hangi Ağaç Türünü Tercih Ediyorsunuz?			
1-	2-	3-	4-
14-Orman yasasına göre suç olan eylemleri biliyor musunuz?			
Hepsini ☐ Çoğunu ☐ Bazılarını ☐ Çok azını ☐ Hiçbirini ☐			
15-Orman yasasına göre haklarınızı biliyor musunuz?			
Hepsini ☐ Çoğunu ☐ Bazılarını ☐ Çok azını ☐ Hiçbirini ☐			
16- Orman suçu cezalarının ağırlığını nasıl buluyorsunuz?			
Çok ağır ☐ Ağır ☐ Normal ☐ Hafif ☐ Önemsiz ☐			
17- Orman koruma işini en iyi kim yapar?			
Köylü ☐ Ormancı ☐ Diğer ☐			
18- Orman sizin için neyi ifade ediyor?			
1.			
2.			
3.			
19- Suç olduğu bilinen bir iş (kaçak odun kesme gibi) sizce neden yapılıyor?			
20- Aflar cesaretlendirici bir rol oynuyor mu?			

ÖZGEÇMİŞ

Mustafa GÜRLER 1982'de Bursa ili Gemlik ilçesinde doğdu; ilk, orta ve lise öğrenimini aynı şehirde tamamladı. 2001 yılında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Bartın Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümüne girdi; 2005'te "iyi" derece ile mezun olduktan sonra 2007 yılında Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalında yüksek lisans programına başlamış olup halen yüksek lisansına devam etmektedir.

ADRES BİLGİLERİ

Adres : Kemerköprü Mah. Çevreyolu Yanı
Akmazlar Pırlanta Sitesi C Blok No: 5
74100 BARTIN
Telefon : (530) 781 16 02